

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00
F: 01 478 40 52
E: gp.arso@gov.si
www.arso.gov.si

ODPOSILANO

dne: 12. 09. 2014

Podpis: .....*k*.....

Številka: 35407-57/2011-59

Datum: 11. 09. 2014

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi četrtega odstavka 8. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04-ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05, 17/06, 76/06, 132/06, 41/07, 64/08-ZViS-F, 63/09, 69/10, 40/11, 98/11, 17/12, 23/12, 82/12, 109/12, 24/13, 36/13, 51/13 in 43/14) in na podlagi prvega odstavka 72. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-Odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12 in 92/13) na zahtevo stranke Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, ki jo po pooblastilu člana uprave Roka Vodnika zastopa pooblaščenka Anja Kocjančič, v zadevi izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, naslednje

OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE

1. Obseg dovoljenja

Stranki - upravljavcu Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave za proizvodnjo bioplina, s proizvodno zmogljivostjo predelave 77 ton vseh vhodnih substratov na dan, ki se nahaja na zemljišču s parcelnimi številkami 740/84 k.o. Črnomelj in 3191/9, 3203/4, 3206/1, 3206/2, 3207/4, 5389/2, 5389/7, 5389/8, 5389/10, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, vse k.o. Talčji vrh, na lokaciji z naslovom Lokve 120, 8340 Črnomelj.

a) Naprava se sestoji iz naslednjih nepremičnih tehnoloških enot:

- tehtnica (N1),
- sprejemna jama (N2),
- postaja za pregledovanje surovine (N3),
- mlin – 2 kom (N4),
- skladiščni rezervoar (N5),
- začasni rezervoar (N9),
- fermentor 1 s plinohramom (N10),
- fermentor 2 s plinohramom (N11),
- enota za pasterizacijo (N12),
- končni zalogovnik (N14),
- naprava za hlajenje bioplina HS 1 (N16),
- kondenzacijski jašek (N17),
- kogeneracijska enota (N18),
- transformator (N19),
- kompresor (N20),

- greznica (N21),
- zbirni jašek (N22),
- črpalna postaja (N23),
- bakla (N24),
- pralnik plinov (N25),
- nadzorni sistem (N27).

b) Napravo bodo sestavljale tudi tehnološke enote:

- skladiščni rezervoar 1 (N6),
- skladiščni rezervoar 2 (N7),
- skladiščni rezervoar 3 (N8),
- separator (N13),
- plinohram (N15),
- biofilter (N26).

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1. Zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak

2.1.1. Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec izvajati naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije snovi v zrak:

- redno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprave in stalen nadzor obratovanja naprave;
- tesnjenje začasnega rezervoarja (N9), fermentorjev s plinohrami (N10 in N11), enote za pasterizacijo (N12) in skladiščnih rezervoarjev,
- zapiranje krožnih tokov;
- recikliranje snovi in rekuperacija toplote;
- optimiziranje obratovalnih stanj zagona, spremembe zmogljivosti, zaustavitvev ter drugih izjemnih pogonskih stanj;
- učinkovito izrabo surovin in energije ter druge ukrepe za optimiziranje proizvodnih procesov;
- uporaba zaprtih posod, rezervoarjev in cistern za transport vhodnih surovin z izrazitim vonjem;
- prečrpavanje vhodnih surovin v začasni rezervoar (N9) mora biti izvedeno na način, da je zunanji zrak čim krajši čas v stiku s surovinami z izrazitim vonjem;
- pokrov začasnega rezervoarja (N9) je lahko odprt le ob njegovem polnjenju z vhodnimi substrati;
- pokrov začasnega rezervoarja (N9) mora biti izveden na način, da je ob zaprtem pokrovu zagotovljeno njeno tesnjenje;
- odpadne pline iz skladiščnega rezervoarja (N5), začasnega rezervoarja (N9) in enote za pasterizacijo (N12) je treba zajeti in odvesti na napravo za zmanjševanje emisije;
- redno čiščenje in vzdrževanje manipulativnih površin.

2.1.2. Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec poleg ukrepov iz točke 2.1.1 izreka tega dovoljenja z obratovanjem skladiščnih rezervoarjev 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8) izvajati še naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije snovi v zrak:

- prečrpavanje vhodnih surovin v skladiščne rezervoarje 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8) mora biti izvedeno na način, da je zunanji zrak čim krajši čas v stiku s surovinami z izrazitim vonjem;

- pokrovi skladiščnih rezervoarjev 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8) so lahko odprti le ob njihovem polnjenju z vhodnimi substrati;
  - pokrovi skladiščnih rezervoarjev 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8) morajo biti izvedeni na način, da je ob zaprtem pokrovu zagotovljeno njeno tesnjenje.
- 2.1.3. Upravljavca mora izkazovati izvajanje rednega vzdrževanja dobrega tehničnega stanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja z vodenjem evidenc, ki morajo izkazovati izvedena dela skladno z internimi predpisi vzdrževanja tehnoloških enot.
- 2.1.4. Upravljavcu je kot gorivo v nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem (N18) dovoljeno uporabljati bioplin.
- 2.1.5. Upravljavca sme sežigati bioplin na plinski bakli (N24) le iz varnostnih razlogov ali zaradi posebnih obratovalnih razmer.
- 2.1.6. Upravljavca mora zagotoviti, da bodo odpadni plini iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja redčeni le toliko, kolikor je tehnično in obratovalno neizogibno.
- 2.1.7. Upravljavca mora zagotavljati, da na izpušnih emisijah snovi v zrak dopustne vrednosti, določene v točki 2.2 izreka tega dovoljenja, ne bodo presežene.
- 2.1.8. Upravljavca mora ves čas obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja zagotavljati brezhibno delovanje naprav za čiščenje odpadnih plinov na izpušnih Z1 in Z2 iz točke 2.2 izreka tega dovoljenja.
- 2.1.9. Upravljavca mora imeti poslovnik za obratovanje naprav za čiščenje odpadnih plinov iz točke 2.1.8 izreka tega dovoljenja, ter zagotoviti, da napravi za čiščenje odpadnih plinov obratujeta v skladu z njima.
- 2.1.10. Upravljavca mora za napravi za čiščenje odpadnih plinov iz točke 2.1.8 izreka tega dovoljenja zagotoviti vodenje obratovalnih dnevnikov v obliki vezanih knjig z oštevilčenimi stranmi ali računalniško vodenih evidenc opravljenih del pri obratovanju in vzdrževanju naprav za čiščenje odpadnih plinov.

2.2. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak

- 2.2.1. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak, za vir emisije Kogeneracija, so določene v Preglednici 1

Vir emisije:	Kogeneracija
Tehnološka enota:	Nepremični motor z notranjim izgorevanjem (N18) TCG 2020 V16
Izpust z oznako:	Z1
Gauss – Krügerjevi koordinati:	y = 515866, x = 50353
Višina izpusta:	12 m
Ime merilnega mesta:	MMZ1

Preglednica 1: Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak na izpustu Z1

Parameter	Izražen kot	Dopustna vrednost ¹ [mg/m ³]
Celotni prah	/	20
Ogljikov monoksid	CO	1000
Dušikovi oksidi	NO ₂	500
Formaldehid	CH ₂ O	60

¹) Računska vsebnost kisika (O₂) v odpadnih plinih je 5 vol. %.

2.2.2. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak, za vir emisije Skladiščenje in obdelava odpadkov, so določene v Preglednici 2

Vir emisije: Skladiščenje in obdelava odpadkov
 Tehnološka enota: Skladiščni rezervoar (N5), začasni rezervoar (N9), enota za pasterizacijo (N12)
 Izpust z oznako: Z2
 Gauss – Krügerjevi koordinati: y = 515860, x = 50356
 Višina izpusta: 12 m
 Ime merilnega mesta: MMZ2

Preglednica 2: Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak na izpustu Z2

Parameter	Izražen kot	Dopustna vrednost	
		Koncentracija [mg/m ³]	Masni pretok [g/h]
Celotni prah	/	10	200
Amoniak	NH ₃	10	150
Celotne organske snovi razen organskih delcev	TOC	50	500
Vodikov sulfid	H ₂ S	3	15

2.2.3. Največji masni pretok celotnega prahu iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne sme presegati 1000 g/h in ocenjena vrednost razpršene emisije celotnega prahu iz naprave ne sme presegati 100 g/h.

2.2.4. Največji masni pretok dušikovih oksidov, izraženih kot NO₂, iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne sme presegati 20 kg/h.

2.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem o emisijah snovi v zrak

2.3.1. Upravljavec mora na izpustih iz točke 2.2 izreka tega dovoljenja zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, in sicer kot občasne meritve emisije snovi v zrak.

2.3.2. Upravljavec mora zagotoviti obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz točke 2.3.1 izreka tega dovoljenja za nabor parametrov stanja odpadnih plinov, in sicer koncentracijo kisika (O₂), vlažnost, temperaturo, tlak, hitrost in volumski pretok odpadnih plinov ter nabor snovi, ki so določene v Preglednicah 1 in 2 iz točke 2.2 izreka tega dovoljenja.

- 2.3.3. Izmerjene vrednosti v odpadnih plinih na izpustu Z1 iz vira emisije Kogeneracija iz točke 2.2.1 izreka tega dovoljenja je treba preračunati na 5 vol. % računsko vsebnost kisika (O₂) v odpadnih plinih.
- 2.3.4. Upravljavec mora zagotoviti izvajanje občasnih meritev iz točk 2.3.1 izreka tega dovoljenja vsako tretje koledarsko leto.
- 2.3.5. Oseba, ki izvaja obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz točke 2.3.2 izreka tega dovoljenja mora za to dejavnost imeti pooblastilo ministrstva pristojnega za okolje.
- 2.3.6. Občasne meritve iz točk 2.3.1 izreka tega dovoljenja se izvedejo z najmanj tremi posameznimi polurnimi meritvami na izpustu Z1, iz vira emisije Kogeneracija, v času značilnega obratovanja nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem (N18), ko le-ta obratuje stabilno v območju od 70 % do 100 % vhodne toplotne moči.
- 2.3.7. Za merjenje parametrov stanja odpadnih plinov in koncentracij snovi v odpadnih plinih iz točke 2.3.2 izreka tega dovoljenja se za merilne metode uporabljajo CEN in ISO standardi določeni v tehnični specifikaciji CEN/TS 15675.
- 2.3.8. Upravljavec mora zagotoviti, da se razpršena emisija snovi naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja pri vrednotenju emisije snovi oceni in količine izpuščenih snovi prišteje k izmerjeni emisiji snovi iz izpustov naprave.
- 2.3.9. Merilni mesti na izpustih Z1 in Z2 iz točke 2.2. izreka tega dovoljenja, morata ustrezati zahtevam standarda SIST EN 15259.
- 2.3.10. Upravljavec mora na izpustu Z2 iz točke 2.2.2 izreka tega dovoljenja, zagotoviti izvedbo prvih meritev, in sicer ne prej kakor tri mesece in najpozneje po devetih mesecih po začetku obratovanja tehnološke enote biofilter (N26) iz točke 1.b) izreka tega dovoljenja.
- 2.3.11. Upravljavec mora zagotoviti, da se občasne meritve na izpustu Z2 iz točke 2.2.2 izreka tega dovoljenja prvič izvedejo najpozneje dve leti po zaključku prvih meritev iz točke 2.3.10 izreka tega dovoljenja.
- 2.3.12. Upravljavec mora poročilo o opravljenih prvih meritvah predložiti Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki najkasneje 10 dni po prejemu poročila.
- 2.3.13. Upravljavec mora na podlagi poročil o opravljenih prvih meritvah pripraviti oceno o letnih emisijah snovi v zrak in jo do 31. marca tekočega leta za preteklo leto predložiti Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki.
- 2.3.14. Upravljavec mora poročilo o opravljenih občasnih meritvah predložiti Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki najkasneje 10 dni po prejemu poročila.
- 2.3.15. Upravljavec mora na podlagi poročil o opravljenih občasnih meritvah pripraviti oceno o letnih emisijah snovi v zrak in jo do 31. marca tekočega leta za preteklo leto predložiti Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki.

3. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v vode

3.1. Zahteve v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode

- 3.1.1. Upravljavec mora zagotoviti, da pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne nastajajo industrijske odpadne vode.
- 3.1.2. Upravljavec mora komunalno odpadno vodo zbirati v nepretočni greznici (N21) in omogočiti izvajalcu obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, praznjenje in odvoz vsebine nepretočne greznice na ustrezno komunalno čistilno napravo.
- 3.1.3. Upravljavec mora zagotoviti, da so velikost, vgradnja, obratovanje in vzdrževanje lovilnika olj za padavinske odpadne vode po standardu SIST EN 858.
- 3.1.4. Upravljavec mora zagotoviti vodenje obratovalnega dnevnika za lovilnik olj.
- 3.1.5. Upravljavec mora določiti odgovorno osebo, ki skrbi za obratovanje in vzdrževanje lovilnika olj ter vodi obratovalni dnevnik v obliki vezane knjige z oštevilčenimi stranmi.
- 3.1.6. Upravljavec mora z muljem iz lovilnika olj ravnati kot z odpadkom.

4. Okoljevarstvene zahteve za emisije hrupa

4.1. Zahteve v zvezi z emisijami hrupa

- 4.1.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja, ki je vir hrupa, zagotoviti, da na kateremkoli mestu ocenjevanja hrupa, dopustne vrednosti kazalcev hrupa, ki so določene v točki 4.2 izreka tega dovoljenja, ne bodo presežene.
- 4.1.2. Upravljavec mora zagotavljati ukrepe varstva pred hrupom za preprečevanje ali zmanjšanje ravni hrupa kot posledica obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja in sicer:
- tehnični in konstrukcijski ukrepi ter ukrepi, povezani z načinom obratovanja ali uporabe vira hrupa,
  - ukrepi usmerjanja, porazdelitve ali omejevanja pretoka vozil, blaga in ljudi ali zmogljivosti proizvodnih ali drugih oblik dejavnosti, povezanih z virom hrupa,
  - ukrepi prostorskega in konstrukcijskega preprečevanja širjenja hrupa.

4.2. Dopustne vrednosti kazalcev hrupa

- 4.2.1. Dopustne vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} , $L_{noč}$, $L_{večer}$ in L_{dvn} , so določene v Preglednici 3.

Preglednica 3: Dopustne vrednosti kazalcev hrupa

L_{dan} (dBA)	$L_{večer}$ (dBA)	$L_{noč}$ (dBA)	L_{dvn} (dBA)
67	62	57	67

4.2.2. Dopusne vrednosti konične ravni hrupa L_1 , so določene v Preglednici 4.

Preglednica 4: Dopusne vrednosti konične ravni hrupa

L_1 -obdobje večera in noči (dBA)	L_1 -obdobje dneva (dBA)
84	84

4.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem prvega ocenjevanja in poročanjem zaradi emisije hrupa

- 4.3.1. Upravljavcu se dovoli opustitev izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja.
- 4.3.2. V primeru spremembe obratovanja ali rekonstrukcije naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec zagotoviti izvedbo prvega ocenjevanja hrupa v stanju največje zmogljivosti obratovanja.
- 4.3.3. Upravljavec mora Agenciji Republike Slovenije za okolje predložiti poročilo o ocenjevanju hrupa iz točke 4.3.2 izreka tega dovoljenja, najkasneje v 30 dneh po opravljenem ocenjevanju hrupa.

5. Okoljevarstvene zahteve za odpadke

5.1. Zahteve za ustrezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti

- 5.1.1. Upravljavec mora nastale odpadke začasno skladiščiti:
- tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in da ravnanje ne povzroča škodljivih vplivov na okolje,
  - ločeno po vrstah odpadkov tako, da so izpolnjene zahteve za predvideni način nadaljnjega ravnanja,
  - količina začasno skladiščenih odpadkov ne sme presegati količine odpadkov, ki zaradi delovanja ali dejavnosti upravljavca naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja nastanejo v obdobju dvanajstih mesecev.
- 5.1.2. Upravljavec mora za nastale odpadke zagotoviti obdelavo odpadkov tako, da:
- odpadke, ki so navedeni v Preglednici 5 v točki 5.2.1 izreka tega dovoljenja, obdela sam,
  - jih odda osebi, ki je vpisana v evidenco oseb, ki ravna z odpadki ali prepusti zbiralcu odpadkov, če je tako prepuščanje s posebnim predpisom dovoljeno ali
  - nenevarne odpadke proda trgovcu, če ta zanj zagotovi njihovo obdelavo in zanje ne velja poseben predpis.
- 5.1.3. Upravljavec mora nevarne odpadke začasno skladiščiti tako, da se hranijo ločeno in ne pride do mešanja z drugimi nevarnimi odpadki ter z njimi ravnati tako, da so primerni za obdelavo. Upravljavec mora nevarne odpadke opremiti tudi z oznako »nevarni odpadek« in z navedbo nevarnih lastnosti v skladu s predpisi, ki urejajo kemikalije.

5.2. Zahteve za predelavo odpadkov

5.2.1. Upravljavcu se v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja dovoli predelava nenevarnih odpadkov iz Preglednice 5, v skupni količini 25.000 ton na leto.

Preglednica 5: Seznam nenevarnih odpadkov, ki se jih dovoli predelovati

Zap. št.	Klasifikacijska številka	Naziv odpadka	Postopek predelave
1	02 01 01	Mulji iz pranja in čiščenja	R3, R1
2	02 01 02	Odpadna živalska tkiva	R3, R1
3	02 01 03	Odpadna rastlinska tkiva	R3, R1
4	02 01 06	Živalski iztrebki, urin in gnoj (tudi onesnažena slama) in ločeno zbrane industrijske odpadne vode, obdelane zunaj kraja nastanka	R3, R1
5	02 02 01	Mulji iz pranja in čiščenja	R3, R1
6	02 02 02	Odpadna živalska tkiva	R3, R1
7	02 02 03	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	R3, R1
8	02 02 04	Blato iz čiščenja odpadne vode na kraju nastanka	R3, R1
9	02 02 99	Drugi tovrstni odpadki	R3, R1
10	02 03 01	Mulji iz pranja, čiščenja, lupljenja, centrifugiranja in ločevanja	R3, R1
11	02 03 04	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	R3, R1
12	02 03 05	Blato iz čiščenja odpadne vode na kraju nastanka	R3, R1
13	02 04 03	Blato iz čiščenja industrijske odpadne vode na kraju nastanka	R3, R1
14	02 05 01	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	R3, R1
15	02 05 02	Blato iz čiščenja industrijske odpadne vode na kraju nastanka	R3, R1
16	02 06 01	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	R3, R1
17	02 06 03	Blato iz čiščenja industrijske odpadne vode na kraju nastanka	R3, R1
18	02 07 01	Odpadki, ki nastanejo pri pranju, čiščenju in mehanskem drobljenju surovin	R3, R1
19	02 07 02	Odpadki, ki nastanejo pri destilaciji žganih pijač	R3, R1
20	02 07 04	Snovi, neprimerne za uporabo ali predelavo	R3, R1
21	02 07 05	Blato iz čiščenja industrijske odpadne vode na kraju nastanka	R3, R1
22	07 05 14	Trdni odpadki, ki niso navedeni pod 07 05 13	R3, R1
23	16 03 06	Organski odpadki, ki niso zajeti v 16 03 05	R3, R1
24	19 06 05	Lužnica iz anaerobne obdelave živalskih in rastlinskih odpadkov	R3, R1
25	19 06 06	Digestat iz anaerobne obdelave živalskih in rastlinskih odpadkov	R3, R1
26	19 08 09	Masti in oljne mešanice iz naprav za ločevanje olja in vode, ki vsebuje le jedilna olja in masti	R3, R1

Zap. št.	Klasifikacijska številka	Naziv odpadka	Postopek predelave
27	19 09 02	Mulji iz bistenja vode	R3, R1
28	19 09 03	Mulji iz dekarbonacije, nekontaminiran	R3, R1
29	20 01 08	Biološko razgradljivi kuhinjski odpadki iz gospodinjstev	R3, R1
30	20 01 25	Jedilno olje in maščobe	R3, R1
31	20 02 01	Biorazgradljivi odpadki	R3, R1
32	20 03 02	Odpadki z živilskih trgov	R3, R1

SKUPNA KOLIČINA	25 000 ton odpadkov na leto (68 ton na dan)
------------------------	--

- 5.2.2. Upravljavcu se v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja dovoljuje predelovati odpadke, ki so navedeni v Preglednici 5 v točki 5.2.1 izreka tega dovoljenja po postopkih predelave R3 (Recikliranje/pridobivanje organskih snovi, ki se ne uporabljajo kot topila (vključno s kompostiranjem in drugimi procesi biološkega preoblikovanja)) in R1 (uporaba predvsem kot gorivo ali drugače za pridobivanje energije).
- 5.2.3. Upravljavec mora pri skladiščenju biološko razgradljivih odpadkov zagotoviti, da:
- imajo zalogovniki avtomatsko zapiranje;
  - se izvaja odsesovanje in odvajanje plinov iz zalogovnika preko enote za čiščenje odpadnih plinov.
- 5.2.4. Upravljavec mora ob prevzemu pošiljke odpadkov na območju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja:
- preveriti s tehtanjem in vizualnim pregledom, ali se odpadki uvrščajo med biološko razgradljive odpadke;
  - preveriti istovetnost odpadkov glede na vrsto, izvor, količino in lastnosti, navedene v spremni dokumentaciji;
  - preveriti popolnost in ustreznost spremne dokumentacije;
  - zavrniti prevzem pošiljke odpadkov v primeru, če ne gre za biološko razgradljive odpadke;
  - zavrniti prevzem pošiljke odpadkov v primeru, če dvomi o istovetnosti odpadkov;
  - zavrniti prevzem pošiljke odpadkov v primeru, če je spremna dokumentacija neustrezna ali nepopolna.
- 5.2.5. Upravljavec mora najpozneje do 18. 12. 2015 zagotoviti kontinuirano merjenje meteoroloških parametrov med anaerobno razgradnjo.
- 5.2.6. Upravljavec mora med anaerobno razgradnjo kontinuirano meriti temperaturo in izračunavati hidravlični zadrževalni čas.
- 5.2.7. Upravljavec mora v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja zagotoviti higienizacijo tako, da se digestat po končani anearobni razgradnji toplotno obdeluje po vsej snovi najmanj eno uro brez prekinitve pri temperaturi najmanj 70°C.
- 5.2.8. Upravljavec mora po končani predelavi biološko razgradljivih odpadkov zagotoviti nadzor kakovosti digestata, ki vključuje izvajanje meritev in analiz ter preizkušanje

parametrov v digestatu štiri krat letno po zaključku obdelave, in sicer za vse parametre v Preglednici 6. Analiza kratkoverižnih maščobnih kislin in organskih onesnaževal v digestatu se izvede enkrat na šest mesecev.

Preglednica 6: Parametri in enote za nadzor kakovosti digestata

Parameter	Enota
Osnovne lastnosti materiala	
pH	-
električna prevodnost	mS/m
voda	%
suha snov	%
organska snov	% mase suhe snovi
CaO	%
Hranila	
celotni dušik (N in NH ₄ ⁺)	mg/kg suhe snovi
fosfor, izražen kot P ₂ O ₅	mg/kg suhe snovi
celotni kalij, izražen kot K ₂ O	mg/kg suhe snovi
NO ₃ -N (raztopljen)	mg/kg suhe snovi
NH ₄ -N (raztopljen)	mg/kg suhe snovi
Biološki parametri	
določevanje sprejemljivosti za rastline semena in vegetativni reproduktivni deli plevela	št./L
biološka stabilnost	-
Fizikalna onesnaževala	
trdni delci iz stekla, plastike ali kovine, večji od 2mm	% mase suhe snovi
mineralni trdni delci, večji od 5mm	% mase suhe snovi
Kemijska onesnaževala	
svinec (Pb)	mg/kg suhe snovi
kadmij (Cd)	mg/kg suhe snovi
celotni krom (Cr)	mg/kg suhe snovi
nikelj (Ni)	mg/kg suhe snovi
živo srebro (Hg)	
baker (Cu)	
cink (Zn)	
Organske snovi	
kratkoverižne maščobne kisline (ocetna in propionska)	mg/L
Higienski vidik	
Salmonella	št./25 g sveže snovi
Escherichia coli	CFU/1 g sveže snovi
Organska onesnaževala	
polciklični aromatski ogljikovodiki (PAH)	mg/kg suhe snovi
poliklorirani bifenili (PCB)	mg/kg suhe snovi

5.2.9. Upravljavcu se dovoli:

- uporaba digestata 1. kakovostnega razreda kot proizvoda;
- uporaba digestata 1. in 2. kakovostnega razreda, ki ni proizvod, po pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja za vnos v ali na tla;
- da z digestatom, ki ga ni mogoče uvrstiti v nobenega od kakovostnih razredov, ravna kot z odpadkom.

5.2.10. Upravljavec mora zagotoviti izvajanje naslednjih tehničnih ukrepov za preprečevanje onesnaževanja z lahкими materiali, ki jih odnaša veter, preprečevanje obremenjevanja s hrupom, neprijetnimi vonjavami in delci (PM) ter za preprečevanje raznašanja blata tako, da:

- poteka skladiščenje odpadkov in surovin, priprava mešanice odpadkov za anaerobno fermentacijo in sam proces v zaprtem prostoru;
- se izvaja čiščenje odpadnega zraka iz skladiščnega rezervoarja, začasnega rezervoarja ter enote za pasterizacijo, kjer se izvaja higienizacija;
- poteka predelava v zaprtih, betonskih, izoliranih in proti vremenskim vplivom zaščitenih fermentorjih 1 in 2;
- poteka redno čiščenje opreme.

5.2.11. Upravljavec mora zagotoviti izvajanje ukrepov za preprečevanje dostopa ptic, glodavcev, insektov in drugih škodljivcev na območje bioplinarne z:

- ustreznim načrtovanjem procesa, ki preprečujejo dostop;
- implementacijo preventivnih in korektivnih ukrepov;
- deratizacijo in dezinsekcijo po predvidenem programu.

5.2.12. Upravljavec mora za postopke čiščenja in razkuževanja bioplinarne izpolniti naslednje zahteve:

- dnevno čiščenje in razkuževanje zabojujnikov, posod ter vozil;
- dnevno čiščenje delovnih in talnih površin, naprav, opreme in pripomočkov;
- dnevno čiščenje okolice bioplinarne;
- tedensko čiščenje težje dostopnih delovnih mest in delovne opreme;
- mesečno čiščenje sten, luči in oken;
- dvakrat letno generalno čiščenje in razkuževanje opreme.

5.2.13. Upravljavec mora zagotoviti ravnanje s preostanki odpadkov po predelavi tako, da jih odda zbiralcu, predelovalcu ali odstranjevalcu odpadkov, vpisanem v register oseb, ki lahko ravnajo z odpadki.

5.3. Obveznosti poročanja za odpadke

5.3.1. Upravljavec mora najkasneje do 31. marca tekočega leta Agenciji Republike Slovenije za okolje dostaviti poročilo o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto.

5.3.2. Upravljavec mora najkasneje do 31. marca tekočega leta Agenciji Republike Slovenije za okolje dostaviti poročilo o prevzetih odpadkih in njihovi obdelavi za preteklo koledarsko leto.

6. Ukrepi za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer

6.1. Splošne zahteve za čim višjo stopnjo varstva okolja

- 6.1.1. Upravljavec mora zagotoviti, da so odpadki pri skladiščenju pakirani tako, da ne ogrožajo okolja in človekovega zdravja ter da so opremljeni z oznako o nazivu odpadka in njegovi klasifikacijski številki.
- 6.1.2. Z namenom preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja mora upravljavec naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja imeti plan preventivnega vzdrževanja.
- 6.1.3. Pri uporabi digestata se mora zagotoviti, da :
- se uporabi za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih digestat 1. kakovostnega razreda, razen če s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, ni določeno drugače;
  - pri uporabi digestata 1. kakovostnega razreda za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih letni vnos suhe snovi ne preseže 8 t na ha v povprečju petih let, če gre za digestat, ki vsebuje več kakor 20 odstotkov suhe snovi;
  - se digestat 2. kakovostnega razreda za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih ne uporablja;
  - se ohranja ugodno stanje populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

6.2. Zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave

- 6.2.1. Ob prenehanju obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, vse nevarne snovi in odpadke, ki se nahajajo v napravah ali so nastale zaradi delovanja naprav, odstraniti.
- 6.2.2. Po odstranitvi nevarnih snovi in odpadkov iz točke 5.2.1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, izvesti tudi monitoring onesnaženosti tal in v primeru prekomerne onesnaženosti zemljine izvesti sanacijo zemljine.

7. Drugi posebni pogoji za obratovanje naprave

- 7.1. Upravljavec mora redno spremljati porabo energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij v zrak in vodo in nastanek odpadkov.
- 7.2. Upravljavec mora poročati Agenciji Republike Slovenije za okolje o izpustih in prenosih onesnaževal do 31. marca v tekočem letu za preteklo leto.
- 7.3. Upravljavec mora nemudoma izvesti ukrepe, s katerimi zagotovi skladnost delovanja naprave s tem okoljevarstvenim dovoljenjem, če je kršeno, in inšpektorja, pristojnega za varstvo okolja, obvestiti o tej kršitvi.
- 7.4. Upravljavec mora ustaviti napravo ali njen del, če zaradi kršitve pogojev iz tega okoljevarstvenega dovoljenja grozi neposredna nevarnost za zdravje ljudi ali povzročitev znatnega škodljivega vpliva na okolje.

8. Obveznost obveščanja o spremembah

- 8.1. Upravljavec mora v primeru spremembe upravljavca najkasneje v roku 15 dni obvestiti Agencijo Republike Slovenije za okolje o novem upravljavcu.
- 8.2. Upravljavec mora vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, pisno prijaviti Agenciji Republike Slovenije za okolje, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- 8.3. Upravljavec mora Agencijo Republike Slovenije za okolje pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprav iz točke 1 izreka tega dovoljenja, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

9. Čas veljavnosti dovoljenja

- 9.1. Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja se izdaja za določen čas, in sicer za dobo 10 let od dneva pravnomočnosti okoljevarstvenega dovoljenja.
- 9.2. Z dnem pravnomočnosti tega dovoljenja prenehajo veljati okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave za predelavo odpadkov št. 35472-7/2007-18 z dne 03. 10. 2007, odločba o spremembi veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja za napravo za predelavo odpadkov št. 35472-166/2012-2 z dne 18. 12. 2012 in odločba o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave za predelavo odpadkov glede upravljavca št. 35457-32/2013-2 z dne 10. 05. 2013 ter okoljevarstveno dovoljenje glede emisij v zrak št. 35430-12/2007-5 z dne 24. 01. 2007, sklep o popravni pomote št. 35430-24/2012-1 z dne 08. 11. 2012, odločba o spremembi veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja glede emisij v zrak št. 35431-8/2012-3 z dne 28. 12. 2012 in odločba o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja glede emisij snovi v zrak zaradi spremembe upravljavca št. 35431-3/2013-2 z dne 09. 05. 2013.
- 9.3. Zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak iz točke 2.1.2 izreka tega dovoljenja začnejo veljati z začetkom obratovanja tehnoloških enot skladiščnih rezervoarjev 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8).
- 9.4. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa o emisiji snovi v zrak iz točk 2.3.10 in 2.3.11 izreka tega dovoljenja začnejo veljati z začetkom obratovanja tehnološke enote biofilter (N26).
- 9.5. Obveznosti glede poročanja o prvih meritvah o emisiji snovi v zrak iz točk 2.3.12 in 2.3.13 izreka tega dovoljenja začnejo veljati z začetkom obratovanja tehnološke enote biofilter (N26).

10. Stroški postopka

- 10.1. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

1. Zahtevek za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo in okolje opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ) je dne 15. 09. 2011 s strani upravljavca Bioenerg, d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale, ki ga je po pooblastilu direktorja Dejana Štrbenka zastopala gospodarska družba E-NET OKOLJE, d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana, prejela zahtevek za pridobitev dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega in se nahaja na zemljišču s parcelnimi številkami 740/84 k.o. Črnomelj in 3191/9, 3203/4, 3206/1, 3206/2, 3207/4, 5389/2, 5389/7, 5389/8, 5389/10, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, vse k.o. Talčji vrh, na lokaciji z naslovom Lokve 120, 8340 Črnomelj. Upravljavec Bioenerg, d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale je vlogo dopolnil dne 30. 09. 2011, 10. 01. 2012, 12. 01. 2012 in 07. 03. 2012. Naslovni organ je dne 13. 05. 2013 prejel obvestilo glede spremembe upravljavca. Novi upravljavec je Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec), ki ga po pooblastilu člana uprave Roka Vodnika zastopa pooblaščenka Anja Kocjančič. Upravljavec je vlogo za pridobitev dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, in sicer za obratovanje naprave za proizvodnjo bioplina s proizvodno zmogljivostjo predelave 77 ton vhodnih substratov na dan, dopolnil dne 01. 10. 2013, 08. 10. 2013, 20. 11. 2013, 22. 11. 2013, 11. 02. 2014, 31. 03. 2014, 28. 05. 2014 in 21. 07. 2014.

2. Pravna podlaga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja

68. člen Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-Odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12 in 92/13, v nadaljevanju: ZVO-1) določa, da mora upravljavec za obratovanje naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Okoljevarstveno dovoljenje se lahko izda za eno ali več naprav ali njenih delov, ki so na istem kraju in imajo istega upravljavca, pri čemer mora okoljevarstveno dovoljenje vsebovati pogoje, ki jih mora izpolnevati vsaka naprava ali njen del. Skladno z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) je naprava, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, nepremična tehnološka enota, v kateri poteka ena ali več dejavnosti s proizvodno zmogljivostjo nad pragom iz priloge 1, ki je sestavni del te uredbe, in na istem kraju katerakoli druga z njo neposredno tehnično povezana dejavnost, ki lahko povzroča obremenitev okolja. Druga z napravo neposredno tehnično povezana dejavnost je dejavnost, ki je nujno potrebna za delovanje naprave, ali pa je njeno delovanje pogoj ali vzrok njenega obstoja. Za takšno dejavnost se šteje tudi v primeru, če ni na istem kraju kot naprava, pa je z njo neposredno tehnično povezana.

Skladno s prvim odstavkom 70. člena ZVO-1 mora upravljavec v zvezi z obratovanjem naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, zagotoviti ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja, uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, preprečevanje onesnaženja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo odpadke, da se odpadki, ki nastanejo, pripravijo za ponovno uporabo, reciklirajo, predelajo ali če to tehnološko ali ekonomsko ni mogoče, odstranijo brez vpliva ali z manjšim vplivom na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke, učinkovito rabo

energije, ukrepe za preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic in ukrepe za preprečitev onesnaževanja okolja in vzpostavitev zadovoljivega stanja okolja na kraju naprave po dokončnem prenehanju njenega obratovanja.

Prvi odstavek 72. člena ZVO-1 določa, da mora naslovni organ odločiti o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 68. člena ZVO-1, tj. napravo, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, v šestih mesecih od dneva prejema popolne vloge, pri čemer na primeren način upošteva tudi mnenja in pripombe javnosti.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 74. členu ZVO-1 in 8. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12).

3. Sodelovanje javnosti

Naslovni organ je skladno z določili 71. člena ZVO-1 javnosti zagotovil vpogled v vlogo in predloženo dokumentacijo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja ter osnutek okoljevarstvenega dovoljenja. Naslovni organ je z javnim naznanilom št. 35407-57/2011-22 z dne 09. 01. 2014 v svetovnem spletu in na oglasni deski na sedežu Upravne enote Črnomelj, Oddelek za okolje in prostor, gospodarstvo in kmetijstvo, Zadružna cesta 16, 8340 Črnomelj obvestil javnost o vseh zahtevah iz drugega odstavka 71. člena ZVO-1. Javnost je bila obveščena, da je vpogled v vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem dovoljenju zagotovljen v prostorih Upravne enote Črnomelj, Oddelek za okolje in prostor, gospodarstvo in kmetijstvo, Zadružna cesta 16, 8340 Črnomelj. Javnosti je bilo omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od dneva začetka javne razgrnitve, to je od 15. 01. 2014 do 13. 02. 2014.

V času javne razgrnitve so bile na Agencijo Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana posredovane pripombe s strani:

1. Lovske zveze Slovenije, Zupančičeva ulica 9, 1001 Ljubljana,
2. Proteus, Okoljsko gibanje Bela krajina, Ulica Marjana Kozine 22, 8340 Črnomelj,
3. Občine Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj,
4. Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto.

V knjigo pripomb, ki se je nahajala v prostorih, kjer je bil zagotovljen vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, niso bile vpisane pripombe.

Naslovni organ je v skladu z 9. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju ZUP) o prejetih mnenjih in pripombah z dopisom št. 35407-57/2011-34 z dne 25. 02. 2014 obvestil stranko in jo pozval, da se o njih izjavi.

Naslovni organ je dne 17. 03. 2014 s strani stranke prejel dopis, v katerem se je stranka izjavila do vseh mnenj in pripomb, posredovanih v času javne razgrnitve.

Pripombe in mnenja, ki jih je naslovni organ prejel na svoj naslov, na podlagi 71. člena ZVO-1 in jih obravnava v skladu s 72. členom ZVO-1:

1. Pripombe s strani Lovske zveze Slovenije, Zupančičeva ulica 9, 1001 Ljubljana in Proteusa, Okoljsko gibanje Bela krajina, Ulica Marjana Kozine 22, 8340 Črnomelj:

1.1. Vplivno območje obrata je določeno preozko, brez upoštevanja vpliva, ki ga ima na okolje 30.000 ton digestata, če bo spet ves uporabljen kot gnojilo samo v Beli krajini. Predvideno okljevkarstveno dovoljenje še vedno temelji na napačnem izhodišču, da predstavlja digestat okoljski problem samo do »praga obrata« in možne škodljive posledice njegove uporabe v kmetijstvu niso predmet okoljevkarstvenega dovoljenja. Zaradi rednega in pretiranega gnojenja z digestatom iz bioplinarne ali zaradi njegove nezakonite rabe lahko kmetijska zemljišča postanejo obremenjena s težkimi kovinami in drugimi strupenimi snovmi ter ne bodo več primerna za kmetijsko obdelavo.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v vlogi za pridobitev okoljevkarstvenega dovoljenja v poglavju 2.1 obravnavana lokacija naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja. Iz obrazca OB01 in Elaborata o določitvi vplivnega območja naprave, ki sta sestani del vloge za pridobitev okoljevkarstvenega dovoljenja izhaja, da se naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja nahaja na zemljišču s parcelnimi številkami 740/84 k.o. Črnomelj in 3191/9, 3203/4, 3206/1, 3206/2, 3207/4, 5389/2, 5389/7, 5389/8, 5389/10, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, vse k.o. Talčji vrh, na lokaciji z naslovom Lokve 120, 8340 Črnomelj. Iz Elaborata o določitvi vplivnega območja naprave, nadalje izhaja, da je vplivno območje naprave, na katerem je mogoče pričakovati, da bo obratovanje naprave povzročilo onesnaževanje okolja, omejeno na zemljišča s parcelnimi številkami 740/84, 5389/5, 740/86, 740/80, 740/89, 740/88, 740/91, 740/93, 5458, 740/57, 740/56, 740/70, 740/71, 740/85, 740/87, 740/90, 740/92, vsa k.o. Črnomelj in 3191/9, 3203/4, 3203/3, 3191/8, 3191/6, 3202/3, 3199/2, 3202/4, 3191/4, 3199/5, 3202/2, 3203/2, 3191/5, 3206/2, 3206/3, 5389/10, 3207/4, 3207/2, 5389/4, 5354/4, 3215, 3213, 3214, 3211, 3212, 3208, 3209, 3205, 3204, 3201, 3206/1, 5389/2, 5389/7, 5389/8, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, vse k.o. Talčji vrh. Naslovni organ ugotavlja, da iz Elaborata o določitvi vplivnega območja naprave izhaja, da je vplivno območje naprave, na katerem je mogoče pričakovati, da bo obratovanje naprave povzročilo onesnaževanje okolja, omejeno na širše območje in ne samo na zemljišče, kjer se nahaja naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja. Naslovni organ v zvezi z uporabo digestata odgovarja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki obravnavano nadaljnjo ravnanje z digestatom po končani anaerobni predelavi in higienizaciji. Iz Načrta ravnanja z odpadki izhaja, da se digestat po končani higienizaciji vodi v končni zalogovnik (N14), od tam pa se ga oddaja v promet kot gnojilo za polja, če je ustrezne kakovosti. Če digestat ni ustrezne kakovosti, se z njim ravna v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. Naslovni organ nadalje odgovarja, da se mora pri uporabi digestata 1. kakovostnega razreda upoštevati šesti odstavek 25. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), ki določa, omejitve glede letnega vnosa digestata v ali na tla. Letni vnos suhe snovi digestata 1. kakovostnega razreda za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih ne sme presegati 8 t na ha v povprečju petih let, če gre za digestat, ki vsebuje več kakor 20 odstotkov suhe snovi. V skladu s prvim odstavkom 26. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) je uporaba digestata 2. kakovostnega razreda dovoljena na nekmetijskih zemljiščih, razen, če s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, ni določeno drugače. Naslovni organ je v točki 6 izreka tega dovoljenja podal ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote, kjer so podane zahteve glede omejitve uporabe digestata.

1.2. Zunanji zalogovnik je potrebno v sami vlogi in v okoljevkarstvenem dovoljenju obravnavati kot vir emisij v zrak, v času ko ni pokrit in v času ko bo pokrit. Upravljavcu je pokritje zunanjega zalogovnika treba naložiti kot obveznost in kot pogoj za veljavnost okoljevkarstvenega dovoljenja. Naložiti mu je treba občasne meritve in meritve v primeru izrednih povečanj smrada.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v poglavju 3.3 vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in Načrtu ravnanja z odpadki, ki je sestavni del vloge, obravnavana tehnologija proizvodnega procesa, kjer je obravnavan tudi končni zalogovnik (N14). Končni zalogovnik (N14) ni pokrit, v planu do leta 2015 je izvedba plinohrama (N15), s katerim se bo pokril končni zalogovnik (N14). V Načrtu ravnanja z odpadki je obravnavano, da se končni zalogovnik (N14) uporablja za skladiščenje digestata po končani anaerobni razgradnji in higienizaciji, ki je izvedena v skladu z 2. točko šestega odstavka 12. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je v poglavju 2.2 vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in v Elaboratu o določitvi vplivnega območja naprave, ki sta sestavni del vloge, obravnavana lokacija naprave. Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja na lokaciji z naslovom Lokve 120, 8340 Črnomelj. V neposredni bližini se nahaja prašičja farma, ki pa ni v lasti upravljavca naprave. V bližini obravnavane naprave se stanovanjski objekti ne nahajajo, prav tako se v bližini ne nahajajo drugi objekti z varovanimi prostori. Naslovni organ ugotavlja, da naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja izpolnjuje pogoj oddaljenosti iz 2a. točke prvega odstavka 4. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Na podlagi tega naslovni organ upravljavcu ni določil zahteve glede pokritja končnega zalogovnika (N14) v skladu s tretjim odstavkom 33. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), ki določa, da mora upravljavec obstoječe bioplinarne, katere odmik je manjši od odmika iz prvega odstavka 4. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), najpozneje v dveh letih po uveljavitvi te uredbe zagotoviti, da skladišči digestat, ki vsebuje manj kakor 20 odstotkov suhe snovi, v zaprtem oziroma pokritem skladišču tako, da plini ne uhajajo in ne nastajajo neprijetne vonjave. Naslovni organ je v točki 2.3.8 izreka tega dovoljenja določil, da mora upravljavec zagotoviti, da se razpršena emisija snovi naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja pri vrednotenju emisije snovi oceni in količine izpuščenih snovi prišteje k izmerjeni emisiji snovi iz izpustov naprave.

1.3. Od upravljavca je treba zahtevati dopolnitev Elaborata o določitvi vplivnega območja, v katerem naj se ugotovijo nevarnosti za kmetijsko zemljo, podtalnico in črnega močerila, zaradi dolgotrajne in morebitne nepravilne uporabe digestata v kmetijstvu.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da so v Elaboratu o določitvi vplivnega območja naprave obravnavani vplivi in vplivna območja naprave, na katerih je mogoče pričakovati, da bo obratovanje naprave povzročilo onesnaževanje okolja. Vplivno območje naprave, na katerem je mogoče pričakovati, da bo obratovanje naprave povzročilo onesnaževanje okolja je omejeno na zemljišča s parcelnimi številkami 740/84, 5389/5, 740/86, 740/80, 740/89, 740/88, 740/91, 740/93, 5458, 740/57, 740/56, 740/70, 740/71, 740/85, 740/87, 740/90, 740/92, vsa k.o. Črnomelj in 3191/9, 3203/4, 3203/3, 3191/8, 3191/6, 3202/3, 3199/2, 3202/4, 3191/4, 3199/5, 3202/2, 3203/2, 3191/5, 3206/2, 3206/3, 5389/10, 3207/4, 3207/2, 5389/4, 5354/4, 3215, 3213, 3214, 3211, 3212, 3208, 3209, 3205, 3204, 3201, 3206/1, 5389/2, 5389/7, 5389/8, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, vse k.o. Talčji vrh. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da so v Elaboratu o določitvi vplivnega območja obravnavani tudi: obstoječe stanje okolja, nameravan poseg, ukrepe za izpolnitev okoljevarstvenih, tehničnih in drugih zahtev iz predpisov, ki urejajo emisijo snovi in energije v okolje, ravnanje s posamezno vrsto odpadkov ali posamezen postopek obdelave odpadkov ter nadzor nad obratovanjem naprave in morebitne druge oblike nadzora nad obremenjevanjem okolja. Naslovni organ ugotavlja, da zajema Elaborat o določitvi vplivnega območja naprave vse sestavine, ki jih določa 70. člen ZVO-1, zato naslovni organ ni zahteval dodatne dopolnitve.

Digestat je obravnavan tako v Elaboratu o določitvi vplivnega območja naprave kakor tudi v Načrtu ravnanja z odpadki, in sicer z vidika kakovosti (proizvod ali digestat, ki sodi v 1. ali 2. kakovostni razred). Uporaba digestata na kmetijskih zemljiščih in posledično vpliv na kmetijsko zemljo, podtalnico in črnega močerala ni predmet tega upravnega postopka, saj bo moral upravljavec ravnati skladno z zakonodajo na področju kmetijstva, ohranjanja narave in voda.

1.4. Omejiti je treba količino digestata, ki ga sme upravljavec obrata dodati za gnojenje na območju Bele krajine na največ 15.000 ton na leto, z razporeditvijo letne količine na kvote po občinah v sorazmerju z obsegom kmetijskih površin, pri čemer je treba izločiti vse površine območja Nature 2000 ter območij krajinskih parkov Kolpa in Lahinja. Prepovedati je treba uporabo digestata na območjih Nature 2000 ter krajinskih parkov Kolpa in Lahinja.

V zvezi s to pripombo naslovni organ ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki je sestavni del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja obravnavano, da se v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja predeluje odpadke iz Tabele 1 Priloge 1 Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). V skladu s tretjim odstavkom 15. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), digestatu 1. kakovostnega razreda preneha status odpadka in postane proizvod, če je bil proizveden iz biološko razgradljivih odpadkov iz Tabele 1 Priloge 1 Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Naslovni organ nadalje ugotavlja, da iz Načrta ravnanja z odpadki izhaja, da se digestat po končani anaerobni razgradnji in higienizaciji skladišči v končnem zalogovniku (N14), od koder se ga daje v promet kot gnojilo za polja. Naslovni organ pojasnjuje, da je uporaba digestata 1. kakovostnega razreda za vnos v ali na tla v skladu z 25. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) dovoljena, razen če s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, ni določeno drugače. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da šesti odstavek 25. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) določa omejitve glede letnega vnosa digestata v ali na tla. Letni vnos suhe snovi digestata 1. kakovostnega razreda za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih ne sme presegati 8 t na ha v povprečju petih let, če gre za digestat, ki vsebuje več kakor 20 odstotkov suhe snovi. V skladu s prvim odstavkom 26. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) je uporaba digestata 2. kakovostnega razreda dovoljena na nekmetijskih zemljiščih, razen če s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, ni določeno drugače. Naslovni organ ugotavlja, da se naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne nahaja na vodovarstvenem območju in območju Nature 2000, se pa morajo pri uporabi digestata upoštevati tudi predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja in predpise, ki urejajo varstvo naravnih vrednot. Naslovni organ je v točki 6.1 izreka tega dovoljenja določil splošne zahteve za čim višjo stopnjo varstva okolja, kjer so podane zahteve glede omejitve pri uporabi digestata v skladu s 4. točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) v povezavi s 25 in 26. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) in 15. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04, 61/06 - ZDru-1 in 8/10 - ZSKZ-B), ki določa, da vsakdo, ki posega v naravo oziroma v habitat populacij rastlinskih ali živalskih vrst, mora uporabljati načine, metode in tehnične pripomočke, ki prispevajo k ohranjanju ugodnega stanja vrste.

1.5. Med tehnološkimi enotami je treba navesti tudi podzemno kanalizacijsko povezavo s sosednjo prašičjo farmo, ki lahko omogoča neumerjeno prečrpavanje gnojevke oziroma digestata v obe smeri, kar onemogoča učinkovit nadzor nad uporabniki digestata, lahko tudi mimo gnojilnih načrtov (točka 1 izreka).

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga je naslovni organ prejel v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 11. 02. 2014, 31. 03. 2014 in 28. 05. 2014 obravnavano, da se gnojevka z bližnje kmetije preko cevovoda direktno črpa v začasni rezervoar (N9) ali pa se dovaža s cisternami za gnojevko in se polni z zunanje strani objekta preko priključnega mesta med obema fermentorjema (N10 in N11). Pred sprejemom biološko razgradljivih odpadkov se izvaja preverjanje istovetnosti odpadkov. Preverjanje istovetnosti sprejema gnojevke, ki priteče po cevovodu iz sosednje farme v začasni rezervoar (N9), poteka tako, da se odpre začasni rezervoar (N9) ter se s primernim orodjem zagotovi vzorec za vizualni pregled in biokemijsko analizo. V kolikor se ugotovi istovetnost odpadka s spremno dokumentacijo, se sprejme odločitev o sprejemu. Odločitev o preverjanju se zabeleži v evidenco sprejetih pošiljk odpadkov. Količina sprejete gnojevke se kontrolira s pomočjo merilca pretoka, ki zagotavlja merjenje skupnih sprejetih količin gnojevke. Naslovni organ ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki naveden cevovod, preko katerega je možno črpati gnojevko v začasni rezervoar (N9), ni pa naveden kot tehnološka enota. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da se cevovod ne uporablja za skladiščenje biološko razgradljivih odpadkov, niti za predelavo odpadkov in ne za skladiščenje digestata. Ker se cevovod uporablja izključno za pretok gnojevke s sosednje farme v začasni rezervoar (N9), se v točki 1 izreka tega dovoljenja ne obravnava kot tehnološka enota.

Naslovni organ pojasnjuje, da mora upravljavec skladno s 17. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) voditi evidence v obliki obratovalnega dnevnika in izdelati poročilo o obdelavi odpadkov skladno z 18. členom te uredbe, iz katerih bo razvidno dejansko ravnanje tako z odpadki kot tudi z nastalim digestatom in s tem omogočen nadzor nad pretokom gnojevke in ravnanjem z digestatom.

1.6. Med zahtevami v zvezi z emisijami v zrak je potrebno upravljavca zavezati, da pokrije zunanji zalogovnik kot pogoj za veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja (točka 2.1.1 izreka). V točki 2.2 izreka je potrebno navesti kot vir emisije tudi zunanji zalogovnik s parametri in dopustnimi vrednostmi emisij.

Naslovni organ se je glede navedenega opredelil v odgovoru na pripombo številka 1.2.

1.7. Med odpadki je potrebno navesti lužnico, tj. tekoči del digestata, ki je ni dopustno uporabljati za gnojenje (točka 5.1.2 izreka) glede na definicijo digestata v Uredbi in v Prilogi 1 Uredbe. Ločevanje suhe snovi iz digestata je predvideno šele po vgradnji separatorja, zato mora okoljevarstveno dovoljenje upravljavca zavezati k izgradnji separatorja kot pogoj za veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja.

V zvezi s to pripombo naslovni organ ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga je naslovni organ prejel v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 11. 02. 2014, 31. 03. 2014 in 28. 05. 2014 obravnavana lužnica iz anaerobne obdelave živalskih in rastlinskih odpadkov s klasifikacijsko številko 19 06 05, kot odpadek, ki se lahko predeluje v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja ter plan izvedbe separatorja (N13) do leta 2015. Naslovni organ odgovarja, da je v točki 5.2.1 izreka tega dovoljenja določil, da se lahko v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja predeluje lužnica iz anaerobne obdelave živalskih in rastlinskih odpadkov s klasifikacijsko številko odpadka 19 06 05 in spada med biološko razgradljive odpadke iz Tabele 1 Priloge 1 Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Naslovni organ ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki obravnavano nadaljnje ravnanje z lužnico oziroma tekočim delom digestata po separaciji. Iz Načrta ravnanja z odpadki izhaja, da se bo tekoči del digestata po separaciji vračal nazaj v proces. Naslovni organ odgovarja, da je v točki 1.b) izreka tega

dovoljenja kot sestavni del naprave določena tudi tehnološka enota separator (N13), ki je v planu izvedbe do leta 2015.

1.8. Vračanje tekočega dela digestata (lužnice po separaciji) je iz ekonomskih razlogov vprašljiva, saj vsebuje digestat po neuradnih navedbah upravljavca le 3-8 % suhe snovi, kar pomeni, da bi se več kot 90 % digestata, tj. vsa lužina, vračala nazaj v fermentor. Verjetno bi bilo potrebno dopustiti upravljavcu možnost, da lužino kot odpadek odloži oziroma predela kako drugače (npr. čistilna naprava – 12. alineja točke izreka 5.2.4).

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki je sestavni del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja obravnavano, da se trenutno ne izvaja separacija digestata na tekoči in trdni del, ampak se digestat po končni anaerobni obdelavi in higienizaciji vodi v končni zalogovnik (N14). Iz končnega zalogovnika (N14) se digestat ob primerni kakovosti digestata daje v promet kot gnojilo za polja, če pa ni ustrezne kakovosti pa se z njim ravna v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. V planu izgradnje do leta 2015 je separator (N13), kjer se bo digestat po končni anaerobni razgradnji in higienizaciji ločil na tekoči in trdni del. Tekoči del digestata se bo zbiral v končnem zalogovniku (N14) in se bo vračal nazaj v proces (v fermentorja N10 in N11), trdni del digestata pa se bo zbiral v zaprtem zabojniku ob separatorju. Naslovni organ pojasnjuje, da se lahko tekoči del digestata vrača nazaj v proces za redčenje vhodnih substratov v skladu s Tabelo 1 Priloge 1 Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). V primeru, da digestat ne ustreza 1. ali 2. kakovostnemu razredu, se mora z njim ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo o ravnanje z odpadki.

1.9. Vse predvidene dograditve naprave je treba v okoljevarstvenem dovoljenju zapisati kot obveznost upravljavca in določiti rok za izvedbo, samo izpolnitev teh obveznosti pa izpostaviti kot pogoj za veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja. Torej izdati okoljevarstveno dovoljenje za določen čas ali vezati njegovo veljavnost na izpolnitev teh obveznosti v določenem roku.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v poglavju 3.3 vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, Načrtu ravnanja z odpadki, Poslovniku za obratovanje bioplinarne in Elaboratu o določitvi vplivnega območja naprave obravnavano, da so v planu izgradnje do leta 2015 skladiščni rezervoarji 1, 2, in 3 (N6, N7 in N8), separator (N13), plinohram (N15) in biofilter (N26). Naslovni organ je v točki 1.b izreka tega dovoljenja določil tehnološke enote, ki so v planu izvedbe. Naslovni organ je v zvezi s tehnološkimi enotami, ki so v planu izvedbe v točki 2 izreka tega dovoljenja, določil zahteve glede emisije snovi v zrak ter obveznosti glede prvih in občasnih meritev emisije snovi v zrak ob začetku njihovega obratovanja. Naslovni organ je v točki 9 izreka tega dovoljenja določil tudi kdaj začnejo veljati zahteve in obveznosti, ki so določene za nove tehnološke enote.

1.10. V obrazložitvi okoljevarstvenega dovoljenja je treba podati razloge za upoštevanje oziroma neupoštevanje posameznih pripomb iz javne obravnave vloge in priložene dokumentacije.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo odgovarja, da je obravnaval vse pripombe prejete v času javne razgrnitve, ki je potekala v času do 15. 01. 2014 do 13. 02. 2014 na Upravni enoti Črnomelj, Oddelek za okolje in prostor, gospodarstvo in kmetijstvo, Zadružna cesta 16, 8340 Črnomelj.

1.11. Ni res, da je zunanji zalogovnik že pokrit. To tudi tehnično ni izvedljivo, ker je vtok digestata na vrhu zalogovnika in bi folijo potopil ob prvem praznjenju pasterizatorja (priloga P33, str. 8).

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v poglavju 3.3 vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in Načrta ravnanja z odpadki, ki je sestavni del vloge obravnavano, da končni zalogovnik (N14) ni pokrit in je v planu izvedbe do leta 2015 plinohram (N15), s katerim se bo končni zalogovnik (N14) pokril. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da iz Načrta ravnanja z odpadki izhaja, da se končni zalogovnik (N14) uporablja za skladiščenje digestata po končani anaerobni razgradnji in higienizaciji.

1.12. V primeru porušnja fermentacijskega procesa, ga ni mogoče oživeti zgolj z dodajanjem substrata v primeru, ko bi se fermentorja ohladila. Potrebno je dogrevanje, za kar pa obrat nima dodatnih tehničnih rešitev, sam motor pa ne bo delal, ker ne bo plina (priloga P33, točka 3.3.4).

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki je sestavni del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja obravnavan nadzor nad obratovanjem naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja. V sklopu nadzora se redno spremlja temperatura, hidravlični čas, puferna kapaciteta, amonij in vsota organskih kislin. V kolikor se pojavi negativen trend obratovalnih parametrov, se takoj preneha doziranje in se izvede raziskava vzrokov za nastali trend. Glede na vrsto vzroka se izvede potrebne ukrepe. Ker je trend inhibicije zaznan v začetku, prave porušitve anaerobne obdelave ni mogoče pričakovati. Naslovni organ odgovarja, da je v točkah 7.3 in 7.4 izreka tega okoljevarstvenega dovoljenja določil obveznosti upravljavca v skladu s 6. in 7. točko drugega odstavka 74. člena ZVO-1, da nemudoma izvede ukrepe, s katerimi zagotovi skladnost delovanja naprave s tem okoljevarstvenim dovoljenjem, če je kršeno, in obvesti inšpektorja, pristojnega za varstvo okolja o tej kršitvi. Upravljavec mora ustaviti napravo ali njen del, če zaradi kršitve pogojev iz tega okoljevarstvenega dovoljenja grozi neposredna nevarnost za zdravje ljudi ali povzročitev znatnega škodljivega vpliva na okolje.

2. Pripombe s strani Proteus, Okoljsko gibanje Bela krajina, Ulica Marjana Kozine 22, 8340 Črnomelj:

2.1. Vloga se sklicuje na staro Uredbo o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov iz leta 2008, ki je prenehala veljati 18. 12. 2013 z uveljavitvijo nove Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Stranka naj vse priloge k svoji vlogi, kjer se sklicuje na Uredbo, uskladi z novo (seznam odpadkov za predelavo, pogoji uporabe digestata v kmetijstvu, čas hrambe izvidov monitoringa,...).

V zvezi s to pripombo naslovni organ ugotavlja, da je upravljavec vlogo dopolnil dne 11. 02. 2014 z Načrtom ravnanja z odpadki in Poslovnikom za obratovanje bioplinarne. V Načrtu ravnanja z odpadki in v Poslovniku za obratovanje bioplinarne so poglavja obravnavana v skladu z Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13).

2.2. Glede na to, da stranka načrtuje določene investicije, kot so pokritje zunanjega zalogovnika s plinohramom nad njim, izgradnjo biofiltra za čiščenje odpadnih plinov, izgradnjo separacije digestata, vgradnjo skladiščenega rezervoarja za odpadke, pripeljane v cisternah ter zagotovitev možnosti vračanja 10 % digestata v fermentorje, bi moral biti pogoj za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja predvsem izgradnja plinohrama in s tem pokritje zunanjega zalogovnika. Dokler ta pogoj, pa tudi druge predvidene dograditve ne bodo realizirane, ni pogojev za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja z veljavnostjo 10 let, pač pa za določen čas največ dveh let s pogojem, da se predvidene dograditve v tem času tudi dejansko izvedejo.

Glede navedenega se je naslovni organ opredelil v odgovoru na pripombo številka 1.9.

2.3. V vlogi je zamolčan vpliv odprtega zunanjega zalogovnika, ki je še vedno vir smradu, posebej ob praznjenju pasterizatorja glede na to, da pretakanje digestata ni izvedeno pod nivojem tekočine v zalogovniku.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo odgovarja, da je podal odgovor v zvezi z zunanjim zalogovnikom pod pripombo številka 1.2. Naslovni organ nadalje odgovarja, da je vpliv zunanjega zalogovnika obravnavan v vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Zalogovnik je odprt, kar je skladno z Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), kljub temu pa bo upravljavec zalogovnik pokril s plinohramom.

2.4. Vloga ne vsebuje možnih škodljivih vplivov na zemljo in podtalnico v primeru, če bi se celotna letna količina digestata (30.000 ton) uporabila za gnojenje na kmetijskih površinah samo na območju treh belokrajnskih občin. Okoljevarstveno dovoljenje mora stranki omejiti letno količino digestata, ki ga lahko odda za gnojenje kmetom na območju Bele krajine, največ do 15.000 ton letno in samo po predložitvi gnojilnih načrtov, za ostalo količino pa stranki naloži odvoz na druga območja ali v čistilno napravo.

Glede navedenega se je naslovni organ opredelil v odgovorih na pripombi številka 1.3 in 1.4.

2.5. Pomanjkljivost vloge je v dejstvu, da podzemna povezava s sosednjo prašičjo farmo omogoča prečrpavanje prašičje gnojevke iz farme v bioplinarno in v obratni smeri, prečrpavanje digestata iz bioplinarne v odprte lagune na farmi. Okoljevarstveno dovoljenje mora stranko zavezati za vgradnjo merilnikov prečrpanih količin v obe smeri, sicer bo omogočeno nenadzorovano prečrpavanje digestata na farmo, od tam naprej pa oddajanje digestata pod nazivom prašičje gnojevke kmetom brez zahtevanih gnojilnih načrtov. Rešitev je nujna zaradi omogočanja nadzora uporabe digestata v kmetijstvu.

Naslovni organ se je glede navedenega opredelil v odgovoru na pripombo številka 1.5.

2.6. Pogodba o poslovnem sodelovanju med upravljavcem bioplinarne in lastnikom sosednje farme je nesprejemljiva, saj je prepuščeno samo upravljavcu bioplinarne odločati o tem, kolikšno količino prašičje gnojevke bo prevzemal v predelavo s farme. Ne glede na takšno določbo pogodbe, mora okoljevarstveno dovoljenje stranko zavezati, da trajno prevzema vse nastale količine prašičje gnojevke iz farme. Farma predstavlja namreč samostojen ekološki problem zaradi smradu, ki se širi v okolico, pa tudi zaradi visoke vsebnosti cinka in bakra v gnojevki. Prav zaradi tega je bila pred leti iskana rešitev v bioplinarni in zgolj iz tega razloga je bilo dano tudi soglasje Občine Črnomelj za njeno izgradnjo. Odstop od te zahteve bi pomenil zato izigravanje lokalne skupnosti in nepotrebno škodo okolju.

Naslovni organ pojasnjuje, da Pogodba o poslovnem sodelovanju med upravljavcem bioplinarne in lastnikom sosednje farme, ni predmet tega upravnega postopka. Nadalje naslovni organ odgovarja, da mora predelovalec biološko razgradljivih odpadkov v skladu s 10. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) ob prevzemu pošiljke odpadkov s tehtanjem in vizualnim pregledom preveriti, ali se odpadki uvrščajo med biološko razgradljive odpadke v skladu s Prilogo 1 te uredbe ter preveriti njihovo istovetnost glede na vrsto, izvor, količino in lastnosti, navedene v spremni dokumentaciji, ter popolnost in ustreznost spremne dokumentacije. Predelovalec biološko razgradljivih odpadkov zavrne prevzem pošiljke odpadkov, če ne gre za biološko razgradljive odpadke iz Priloge 1 Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), dvomi o istovetnosti odpadkov ali je spremna dokumentacija neustrezna ali nepopolna. Naslovni organ nadalje odgovarja, da upravljavec od

lastnika sosednje farme ne sme sprejeti gnojevke, če dvomi o istovetnosti odpadka ali pa je spremna dokumentacija neustrezna ali nepopolna.

2.7. Opis kraja in okolice v točki 2.2.5.1 Zrak se dvakrat omenja Zgornje Pirniče.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, ki jo je prejel 01. 10. 2013, v poglavju 2.2.5.1 Zrak opisano obstoječe stanje okolja, kjer se omenja kraj Zgornje Pirniče. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je v Elaboratu o določitvi vplivnega območja naprave, ki je bil priložen k omenjeni dopolnitvi vloge, v točki 3.5.1 Zrak prav tako obravnavano obstoječe stanje, kjer se namesto Zgornjih Pirnič navaja kraj Lokve in ne Zgornjih Pirnič. Naslovni organ ugotavlja, da se nanaša opis obstoječega kraja na Lokve, kjer je locirana naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja.

2.8. Pasterizacija v bioplinarni po končani fermentaciji ni v skladu z Uredbo komisije ES št. 142/11, ki zahteva pasterizacijo pred pričetkom fermentacije. Vloga stranke se do te zahteve nikjer ne opredeljuje. Okoljevarstveno dovoljenje naj stranki naloži, da temu pogoju zadosti, sicer ne bo izpolnjen eden od bistvenih pogojev za nadaljnje obratovanje obrata, glede na to, da predeluje tudi stranske živalske proizvode III. kategorije.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je ugotavljanje skladnosti pasterizacije skladno z Uredbo Komisije (EU) št. 142/2011 z dne 25. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter o izvajanju Direktive Sveta 97/78/ES glede nekaterih vzorcev in predmetov, ki so izvzeti iz veterinarskih pregledov na meji v skladu z navedeno direktivo (UL L št. 54 z dne 26. 2. 2011, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 717/2013 z dne 25. julija 2013 o spremembi Uredbe (EU) št. 142/2011 v zvezi z izjavami o dobrem počutju živali v nekaterih vzorcih veterinarskih spričeval (UL L št. 201 z dne 26. 7. 2013, str. 31) v pristojnosti organa pristojnega za veterino.

Naslovni organ v zvezi z izvajanjem higienizacije ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga je prejel v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 11. 02. 2014, 31. 03. 2014 in 28. 05. 2014 obravnavano ravnanje z digestatom po končani predelavi v fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11). Po končani mezofilni anaerobni razgradnji se izvede higienizacija digestata oziroma pregnitega blata v enoti za pasterizacijo (N12). Ko se v zadrževalnem rezervoarju doseže temperatura digestata 72 °C, začne teči čas zadrževanja pri tej določeni temperaturi. Če sistem zazna padanje temperature, se ponovno vključi segrevanje digestata, tako, da temperatura v zadrževalnem rezervoarju in v izmenjevalcu toplote v času segrevanja ne pade pod predpisanih 70 °C. Po poteku 60 minut se digestat, prečrpa v končni zalogovnik (N14). Naslovni organ ugotavlja, da je izvedena higienizacija digestata po končani anaerobni obdelavi in je s tem izpolnjena zahteva glede higienizacije v skladu z 12. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Naslovni organ je v točki 5.2.7 izreka tega dovoljenja določil zahtevo v zvezi z izvajanjem higienizacije v skladu z 12. členom prej omenjene uredbe.

2.9. Ugotovitev, da IPPC naprava ni vir tveganja po Uredbi o preprečevanju nesreč in zmanjšanju njihovih posledic, je neprepričljiva ob dejstvu, da gre za proizvodnjo eksplozivnega metana in bi morebitna eksplozija lahko resno poškodovala obrat in povzročila ekološko nesrečo z izlivom odpadkov v okolico.

V zvezi s to pripombo naslovni organ ugotavlja, da je v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, ki jo je naslovni organ prejel dne 01. 10. 2013, obravnavana maksimalna količina bioplina, ki je lahko prisotna na območju naprave pri normalnih pogojih.

Maksimalna količina bioplina znaša 3,7 tone. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da se bioplin uvršča med zelo lahko vnetljive nevarne snovi. Skladno z Tabelo 2 Priloge 1 Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 71/08 in 105/10) se obrat uvršča med obrate manjšega tveganja za okolje, če je količina zelo lahko vnetljive snovi večja kot 10 ton. Naslovni organ ugotavlja, da maksimalna količina bioplina, ki je lahko prisotna na območju neprave (3,7 ton), ne presega vrednosti 10 ton, zato se naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne uvršča med naprave, ki bi bile vir tveganja po Uredbi o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 71/08 in 105/10).

2.10. Med emisijami v zrak (P41) je zamolčan kot vir smradu nepokrit zunanji zalogovnik. Pokritje zalogovnika je treba uveljaviti kot pogoj za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja oziroma izdati začasno okoljevarstveno dovoljenje ali določiti rok za pokritje kot rezervni pogoj za prenehanje veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, če ne bo pokrit v določenem roku.

Naslovni organ se je glede navedenega opredelil v odgovorih na pripombi številka 1.2 in 2.3.

2.11. V poročilu o meritvah emisije snovi v zrak je ugotovljeno, da se plini iz motorja odvajajo skozi izpust v ozračje brez predhodnega čiščenja. Naprava ni opremljena s katalizatorjem (filtrom), kar pomeni, da uhajajo v zrak tudi neznane količine strupenega formaldehida. Stranko je treba zavezati, da se plinski motor opremi s katalizatorjem in da se v programu vzdrževanja predvidi menjavanje oziroma vzdrževanje v skladu s tehničnimi specifikacijami motorja.

V zvezi s to pripombo naslovni organ ugotavlja, da iz Poročila o meritvah emisije snovi v zrak, št. 44-142/08-290EBID, z dne 23. 01. 2012, ki ga je izdelal Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto izhaja, da so se odpadni plini odvajali skozi izpust Z1 v ozračje brez prehodnega čiščenja. Iz poročila o emisiji snovi v zrak izhaja, da so bile izmerjene vrednosti emisije snovi v zrak skladne z mejnimi vrednostmi iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave glede emisije snovi v zrak št. 35430-12/2007-5 z dne 24. 01. 2008 in spremenjenega s sklepom oziroma odločbama št. 35430-24/2012-1 z dne 08. 11. 2012, št. 35431-8/2012-3 z dne 28. 12. 2012 in št. 35431-3/2013-2 z dne 09. 05. 2013. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je upravljavec vlogo dopolnil dne 21. 07. 2014 s poglavjem 3.3, poslovnikom in obratovalnim dnevnikom za katalizator na odvodniku Z1 ter Poročilom o meritvah emisije snovi v zrak št. 44-105/14-147EBIC z dne 10. 07. 2014, ki ga je izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto. Iz dopolnitve vloge izhaja, da je upravljavec izvedel investicijo izgradnje katalizatorja na odvodniku Z1 ter se odpadni plini odvajajo skozi izpust Z1 v ozračje po predhodnem čiščenju v katalizatorju.

Naslovni organ nadalje ugotavlja, da so bile na izpustu Z1 iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem opravljene meritve dušikovih oksidov. Iz poročila o meritvah emisije snovi v zrak št. 44-105/14-147EBIC z dne 10. 07. 2014, ki ga je izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto izhaja, da povprečna koncentracija dušikovih oksidov v odpadnih plinih ne presega mejne vrednosti za dušikove okside, ki je za motorje na revno zmes s pogonom na bioplin določena v 5. členu Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 38/10).

2.12. Zanesljivost vžiga na daljavo je sporna in v praksi nepreverjena. Stranko je treba zavezati, da zagotavlja dežurstvo osebja tudi ponoči, da se po potrebi zagotovi ročni vžig bakle ter pojasni način zagotavljanja 100 % zanesljivosti vžiga samodejno oziroma na daljavo.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je delovanje kogeneracijske enote (N18) in bakle (N24) obravnavano v poglavjih 3.3 in 4.1 vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Iz vloge in dopolnitve vloge izhaja, da se bioplin lahko ob izpadu enote za kogeneracijo (N18) sežiga tudi na plinski bakli (N24), termične moči 3 MW. Pri plinski bakli (N24) so pred gorilcem vgrajeni magnetni, protipovratni in zaporni ventili. Plinska bakla ima samostojni vžigalni mehanizem. Plinsko baklo (N24) se lahko vklopi ali izklopi z zunanjim ukazom oziroma jo je mogoče zagnati avtomatsko (npr. izpad elektroagregata, porast tlaka plina). Pri prekoračenju nivoja plina v plinohramu se opozorilna plamenica avtomatsko vklopi, pri padcu pa se ponovno izklopi. Bakla je namenjena samo za uporabo v sili in bi naj bila v uporabi manj kot 50 obratovalnih ur na leto. Sistem vsako napako javi dežurnemu osebju na telefon z oznako opozorila. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja bil pridobljen Certifikat o skladnosti elaborata eksplozijske ogroženosti in vgraditve Ex opreme, SIQ Ex V.08206, za objekt Bioplinska naprava Lokve pri Črnomlju, SIQ, Ljubljana, z dne 11. 04. 2008. Iz omenjenega certifikata izhaja, da je med ukrepi konstrukcijske protieksplozijske zaščite obravnavano, da je vdor plamena iz plinskega motorja, gorilnika in bakle za sežig bioplina v cevovode z bioplinom preprečen s plamenskimi zaporami. Plamenske zapore imajo ES-izjave o skladnosti proizvajalcev opreme. Naslovni organ odgovarja, da je obveznost upravljavca v skladu s 6. točko 74. člena ZVO-1, da nemudoma izvede ukrepe, s katerimi zagotovi skladnost delovanja naprave s tem okoljevarstvenim dovoljenjem, če je kršeno, in inšpektorja, pristojnega za varstvo okolja, obvesti o tej kršitvi.

2.13. Ugotoviti je treba, da dolgoletna uporaba digestata (1. kakovostnega razreda) na istih zemljiščih lahko privede do tolikšne onesnaženosti zemlje s težkimi kovinami, posebno s tistimi, ki jih rastline ne porabijo, da bodo dosežene najvišje dopustne koncentracije in bo lahko zemlja postala za kmetijsko pridelavo neuporabna. Prav tako je treba ugotoviti, da predstavlja uporaba digestata na kmetijskih površinah plitkega krasa potencialno nevarnost za podtalnico in za edinstveno kolonijo črnega močerila (*Proteus anguinus* parkelj), kljub upoštevanju predpisov o gnojenju in gnojilnih načrtov. Kot ukrep na temelju načela previdnosti mora okoljevarstveno dovoljenje stranko zavezati, da na območju treh belokranjskih občin lahko izda kmetom največ 50 % letne količine digestata, vendar ne več kot 15.000 ton ali pa za polovico zmanjšati letno količino predelanih organskih odpadkov.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo odgovarja, da je v točki 6.1.3 izreka tega dovoljenja določil zahteve glede omejitve uporabe digestata v skladu s 4. točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) v povezavi s 25 in 26. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) in 15. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04, 61/06 - ZDru-1 in 8/10 - ZSKZ-B). Pri uporabi digestata se mora zagotoviti, da se uporabi za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih digestat 1. kakovostnega razreda, razen če s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, ni določeno drugače, da pri uporabi digestata 1. kakovostnega razreda za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih letni vnos letni vnos suhe snovi ne preseže 8 t na ha v povprečju petih let, če gre za digestat, ki vsebuje več kakor 20 odstotkov suhe snovi, da se digestat 2. kakovostnega razreda za vnos v ali na tla na kmetijskih zemljiščih ne uporablja, in da se ohranja ugodno stanje populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

2.14. Iz izredne izkušnje v letu 2012, ko se je porušil anaerobni proces v fermentorjih je znano, da zaprtost sistema v bioplinarni ne omogoča vračanja okuženega digestata iz zunanega zalogovnika nazaj v fermentorje, zato je neprepričljiva navedba stranke, da bo v tem primeru vrnila digestat v ponovno anaerobno predelavo.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, ki ga je prejel dne 31. 03. 2014 obravnavano, da je možno vrniti okužen digestat iz končnega zalagovnika (N14) nazaj v enoto za pasterizacijo (N12), v kateri se izvaja higienizacija. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga je prejel v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 28. 05. 2014 obravnavan nadzor mikrobiološke ustreznosti. V primeru, da vzorci digestata takoj po pretvorbi med skladiščenjem ne ustrezajo zahtevam za Escherichio coli, se digestat vrne nazaj v anaerobno predelavo in se ne daje v promet, dokler ponovna analiza ne potrdi izpolnjevanja zahtev za Escherichio coli in se obvesti uradnega veterinarja. V primeru neizpolnjevanja zahtev za Salmonello se takoj obvesti uradnega veterinarja in se preneha dajanje digestata v promet. Z digestatom po anaerobni predelavi se ravna in odstrani skladno z navodili Veterinarske uprave Republike Slovenije.

2.15. Med možnimi ekološkimi nesrečami ni predvidena možnost eksplozije plina in posledice.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da so v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, ki jo je naslovni organ prejel dne 01. 10. 2013, v poglavju 3.7 obravnavani ukrepi za zmanjševanje tveganja za okolje, ki obsegajo preprečevanje nastanka eksplozivne atmosfere, eksplozijsko ogrožene prostore, cone eksplozijske nevarnosti preprečevanje nastankov virov vžiga, ukrepe konstrukcijske protieksplozijske zaščite, oceno tveganja in posebne pogoje obratovanja. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja bil pridobljen Certifikat o skladnosti elaborata eksplozijske ogroženosti in vgraditve Ex opreme, SIQ Ex V.08206, za objekt Bioplinska naprava Lokve pri Črnomlju, SIQ, Ljubljana, z dne 11. 04. 2008. Iz omenjenega certifikata izhaja, da je vdor plamena iz plinskega motorja, gorilnika in bakle za sežig bioplina v cevovode z bioplinom preprečen s plamenskimi zaporami in je tveganje zaradi eksplozije malo verjetno.

2.16. Netočna je navedba, da je zunanji zalagovnik pokrit.

Glede navedenega se je naslovni organ opredelil v odgovorih na pripombi številka 1.2 in 2.3.

2.17. IPPC naprava nima vzpostavljenega certificiranega sistema ravnanja z okoljem. Stranki se naj naloži, da takšen sistem vzpostavi kot pogoj za pridobitev in veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo odgovarja, da obsega vsebina dokumentacije v vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, v skladu s prvim odstavkom 7. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) med drugim tudi opis sistema za ravnanje z okoljem. Naslovni organ ugotavlja, da je upravljavec vlogo dopolnil dne 28. 05. 2014 z certifikatoma ISO 9001:2008 in ISO 14001:2004 za področje naftno – trgovske dejavnosti ter energetske in okoljska dejavnosti, ki sta začela veljati dne 12. 05. 2014 in ga je pridobil Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je sistem ravnanja z okoljem obravnavan tudi v Poslovniku za obratovanje bioplinarne, Načrtu gospodarjenja z odpadki in Načrtu ravnanja z odpadki.

3. Pripombe s strani Občine Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj

3.1. V osnutku okoljevarstvenega dovoljenja so navedeni različni podatki glede proizvodnih zmogljivosti predelave oziroma količin vhodnih surovin (npr. navedene so količine 77 ton vseh vhodnih substratov na dan, 75 ton na dan,...), prav tako prihaja do neusklajenosti podatkov pri

količinah odpadkov oziroma vhodnih surovin na leto.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki je sestavni del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, obravnavana skupna količina substratov (odpadkov in ostalih surovin), ki se predeluje v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja. Proizvodna zmogljivost naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja znaša 77 ton predelave vseh vhodnih substratov (odpadki živalskega in rastlinskega izvora ter energetske surovine, glicerol, melasa, lecitin) na dan, od tega 68 ton vseh odpadkov (odpadki živalskega in rastlinskega izvora) na dan. Od skupne količine odpadkov rastlinskega in živalskega izvora je količina živalskih odpadkov 60 ton na dan, zato se šteje za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega v skladu s Prilogo 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12). Naslovni organa pojasnjuje, da je v točki 1 izreka tega dovoljenja določena proizvodna zmogljivost naprave 77 ton predelave vseh vhodnih substratov, prav tako je obravnavana proizvodna zmogljivost naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja v točki 4 obrazložitve tega okoljevarstvenega dovoljenja.

3.2. Na strani 16 osnutka okoljevarstvenega dovoljenja je zapisano: »Proizvodna zmogljivost naprave iz točke 1 tega dovoljenja znaša 77 ton predelave vseh substratov na dan, od tega znaša 75 ton vseh odpadkov na dan in 69 ton živalskih odpadkov na dan, zato se šteje za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje večjega obsega«. Ali iz tega sledi, da je proizvodna zmogljivost naprave 144 ton odpadkov na dan?

Naslovni organ se je glede navedenega opredelil v odgovoru na pripombo številka 3.1.

3.3. V Preglednici 5: Seznam nenevarnih odpadkov, ki se jih dovoli predelovati, na strani 8 osnutka okoljevarstvenega dovoljenja je razvidna skupna količina odpadkov, ki jih je dovoljeno predelovati v obratu biopinarne. Tudi za posamezne vrste odpadkov se naj določi največjo količino odpadkov (v kg ali t), ki jo je dovoljeno v tem obratu predelati v enem letu in se le to v dodatnem stolpcu vključi v Preglednico 5.

V zvezi s to pripombo naslovni organ ugotavlja, da so v Načrtu ravnanja z odpadki, ki je sestavni del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, v skladu s 38. členom Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/11) obravnavane klasifikacijske številke in izvor odpadkov ter količina odpadkov, ki se jih predeluje v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja. Naslovni organ je v točki 5.2.1 izreka tega dovoljenja, v preglednici 5 določil vrsto in skupno količino nenevarnih odpadkov, ki se jih dovoli predelovati v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja v skladu z 39. členom Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/11). Skladno s citirano uredbo se v okoljevarstvenem dovoljenju določi skupno količino nenevarnih odpadkov, ki se lahko letno predelajo, ne pa količine za posamezno vrsto odpadkov.

3.4. Osnutek okoljevarstvenega dovoljenja se nanaša le na vhodne surovine (odpadke) in proces predelave le teh, ne vključuje pa ravnanja s trdim in tekočim delom pregnitega blata oziroma digestata (bioplinske gnojevke) po končani predelavi. Načrt ravnanja z odpadki z dne 20. 11. 2013 navaja le sledeče: »Tekoči in čvrsti del stabiliziranega pregnitega blata se lahko aplicira na polja (ki so v tuji lasti) ali pa se ga odda v skladu z veljavno zakonodajo«. Na strani 27 navedenega Načrta ravnanja z odpadki se v točki 6.5. glede oddaje pregnitega blata sklicuje na Uredbo o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov (Uradni list RS, št. 62/08), ki ni več v veljavi, zato se naj zadeve v dokumentaciji in okoljevarstvenem dovoljenju popravijo oziroma uskladijo z veljavno zakonodajo.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga je prejel v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 11. 02. 2014, 31. 03. 2014 in 28. 05. 2014, obravnavano ravnanje s trdim in tekočim digestatom, v skladu z Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Trenutno se ne izvaja separacija digestata na tekoči in trdni del, ampak se digestat po končni anaerobni obdelavi in higienizaciji vodi v končni zalogovnik (N14). Iz končnega zalogovnika (N14) se digestat ob primerni kakovosti digestata daje v promet kot gnojilo za polja. V planu izgradnje do leta 2015 je separator (N13), kjer se bo digestat po končni anaerobni razgradnji ločil na tekoči in trdni del. Tekoči del digestata se bo zbiral v končnem zalogovniku (N14) in se bo vračal nazaj v proces (v fermentorja N10 in N11), trdni del pa se bo zbiral v zaprtem zabojniku ob separatorju. Če digestat ne bo ustrezal 1. ali 2. kakovostnemu razredu, se bo z njim ravnalo v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. Naslovni organ pojasnjuje, da je v točki 4 obrazložitve tega dovoljenja obravnavano nadaljnje ravnanje z digestatom po končani anaerobni predelavi in higienizaciji.

3.5. Obstajajo nevarnosti uporabe predvidenih 25.000 ton digestata za gnojenje kmetijskih površin na območju Bele krajine. Glede na to, da se v bioplinarno Lokve vozijo odpadki tudi iz drugih območij Slovenije in glede na to, da je območje Bele krajine na plitkem krasu s številnimi kraškimi jamami (cca. 360 jih je samo na območju občine Črnomelj), 44 % območja občine Črnomelj je na območju Nature 2000. Na območju občine Črnomelj sta dva zavarovana območja narave, in sicer KP Kolpa in KP Lahinja in zavarovana vrsta črnega močerila. V okoljevarstvenem dovoljenju je potrebno stranki omejiti letno količino digestata, ki ga lahko odda za gnojenje kmetom na območju Bele krajine, za ostalo količino pa stranki naložiti odvoz na druga območja ali v čistilno napravo. Nedopustno je, da tako ranljivo območje, kot je Bela krajina, po končani obdelavi odpadkov v bioplinarni, prihajajo iz območja celotne Slovenije, postane tudi končno odlagališče pregnitega blata.

Naslovni organ se je glede navedenega opredelil v odgovorih na pripombi številka 1.3 in 1.4.

3.6. V osnutku okoljevarstvenega dovoljenja je na strani 18 navedeno: »Biološko razgradljivi odpadki, ki se dostavijo s cisternami, so zmleti na maksimalno velikost delcev 10 mm in so v tekočem stanju. V večini so to visokoenergijski biološko razgradljivi odpadki. Če je mletje potrebno, ga zagotovi dobavitelj biološko razgradljivega odpadka, v nasprotnem primeru se mletje izvede na lokaciji naprave (preverjanje velikosti delcev se izvaja s sitom 10 mm)«. Postavlja se vprašanje izvajanja zahtev za izvedbo predelave odpadkov, določenih v točki 5.2.4 osnutka okoljevarstvenega dovoljenja, kakor tudi sledljivost vhodnih surovin, sprejetih v bioplinarno. Glede na to, da so te surovine že zmlete in v tekoči obliki, je verjetno težko preveriti za kakšen odpadek po nazivih odpadkov iz Preglednice 5 gre? Kdo, kdaj in kje (pred mletjem in dostavi v bioplinarno) preverja oziroma potrjuje vrsto in količino vhodnih oziroma izhodnih odpadkov.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga je prejel v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 11. 02. 2014, 31. 03. 2014 in 28. 05. 2014 obravnavan postopek preverjanja istovetnosti pošiljk odpadkov v skladu s 10. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Pred sprejemom biološko razgradljivih odpadkov upravljavec na lokaciji naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja izvede preverjanje istovetnosti pošiljk odpadkov. Vsa tovorna vozila pri prihodu in odhodu zapeljejo preko tehtnice (N1), ki zabeleži njihovo težo. S tem se ugotovi in zapiše količina in vrsta materiala, ki se pripelje ali odpelje. Dobavljeni biološko razgradljivi odpadki so sprejeti ločeno po klasifikacijskih številkah. Pri tehtanju se prevzame spremno dokumentacijo in preveri klasifikacijsko številko glede na dovoljenje za predelavo. V kolikor je odpadek skladen z dovoljenjem, se izvede vizualni pregled

odpadka tako, da se odpre zabojnik ali cisterna ter se odvzame vzorec za vizualni pregled. V kolikor se ugotovi istovetnost odpadka s spremno dokumentacijo, se sprejme odločitev o sprejemu. Odločitev o preverjanju se zabeleži v evidenco pripeljanih pošiljk odpadkov. V primeru vidnih odstopanj od vrste odpadka, ki je navedena v dokumentaciji ali ostalih sprememb, se odpadek v bioplinarno ne sprejme. V primeru, da se na bioplinarno pripeljejo biološko razgradljivi odpadki, ki niso primerni za obdelavo po tovrstnem postopku, se jih zavrne. Prav tako se zavrne odpadek, če se pojavi dvom o istovetnosti odpadka. Zavrnitev odpadka se lahko izvede tudi zaradi neustrezne in nepopolne spremene dokumentacije. Naslovni organ je v točki 5.2.4 izreka tega dovoljenja določil zahteve glede preverjanja istovetnosti pošiljka odpadkov, v točki 4 obrazložitve tega dovoljenja je opisan postopek preverjanja istovetnosti odpadkov.

3.7. V osnutku okoljevarstvenega dovoljenja ni zaslediti povezav cevovoda med bioplinarno s sosednjo prašičjo farmo. V Načrtu ravnanja z odpadki z dne 20. 11. 2013 je na strani 6 v četrtem odstavku navedeno, da se gnojevka črpa direktno v začasni rezervoar preko cevovoda in bližnje kmetije ali pa se dovaža. Okoljevarstveno dovoljenje bi moralo stranko zavezati k vgradnji merilnikov prečrpanih količin v obe smeri, da se v celoti zagotovi kontrola in preglednost količin in kakovosti vhodnih in izhodnih surovin.

Naslovni organ se je glede navedenega opredelil v odgovoru na pripombo številka 1.5.

3.8. Osnutek okoljevarstvenega dovoljenja, kakor tudi Elaborat o določitvi vplivnega območja naprave z dne 20. 11. 2013 in Načrt ravnanja z odpadki z dne 20. 11. 2013, se v nekaterih točkah še vedno sklicujejo na staro Uredbo o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov iz leta 2008 (Uradni list RS, št. 62/08), ki je prenehala veljati decembra 2013, v nekaterih točkah pa se sklicuje na novo veljavno Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13).

Naslovni organ ugotavlja, da so v Načrtu ravnanja z odpadki in Poslovniku za obratovanje bioplinarne, ki ju je naslovni organ prejel v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 11. 02. 2014, obravnavana poglavja v skladu z Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13).

4. Pripombe s strani Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto

4.1. Belokrajnski plitvi kras je pomemben habitat več endemičnih jamskih vrst živali na čelu z črno in belo podvrsto človeške ribice. Gre za ozko razširjene endemične vodne vrste, katerih habitat ogrožajo predvsem povečane količine nitratov in fosfatov, katerih izvor je neustrezna praksa gnojenja kmetijskih zemljišč v zaledju izvorov. Obstaja bojazen, da je populacija človeške ribice v Beli krajini močno ogrožena, saj imajo nitrati izraziti vpliv na larva stadije in neotenične oblike kot je človeška ribica, ki so permanentno v vodnem okolju. V primeru podzemnih habitatov gre za bistveno bolj občutljive organizme, neotične faze človeške ribice, zato bi bilo treba v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja upoštevati načelo previdnosti. Nedorečen in nezadostno kontroliran je raznos gnojevke na kmetijske površine v zaledju kraških izvirov plitvem krasu Bele krajine lahko ogrožita varstvene cilje varovanih območij narave in ugodno stanje kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000, še zlasti tistih, ki so vezani na kraško podzemlje. Vrednostni prag za nitrato (50 mg/l), določen z Uredbo o standardih kakovosti podzemne vode (Uradni list RS, št. 100/05), ni sprejemljiv za plitvi kras Bele krajine in podzemne habitate človeške ribice in drugih občutljivih podzemnih zavarovanih vrst.

Glede navedenega se je naslovni organ opredelil v odgovorih na pripombi številka 1.4 in 2.13.

4.2. V postopku CPVO OPN Črnomelj, ki je potekal v obdobju od 2008 do 2011, ni bila posebej izvedena presoja vplivov na okolje glede posega gradnje bioplinarne in njenega delovanja na Lokvah oziroma spremembe namembnosti dela zemljišča iz IK (kmetijska proizvodnje) v E – energetska infrastruktura. Tako niso bili ugotovljeni dolgoročni, kratkoročni, posredni ali neposredni vplivi posega oziroma posledično dejavnosti bioplinarne na napravo na nivoju CPVO. V okoljskem poročilu (CPVO) in v Odloku OPN Črnomelj (Uradni list RS, št. 82/11) je v 106. členu določena podrobnejša namenska raba (E - energetska infrastruktura) z navedbo »objekti in naprave za potrebe alternativne oskrbe z energijo«, ni pa jasno navedena Bioplinarna in zanjo niso bili zato določeni posebni pip-i v 114. členu (EUP, LOK/10).

Naslovni organ v zvezi s to pripombo ugotavlja, da je v vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja v poglavju 2.2 naveden občinski prostorski akt za območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja, in sicer Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 82/11, 105/11 – tehnični popravek in 10/13 – obvezna razlaga). Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je v točki 11.b.5 Priloge II Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13), ki se skladno s prvim odstavkom 9. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14) uporablja v obravnavanem postopku, naveden prag posega za predelavo nenevarnih odpadkov po postopkih R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R11, R12 oziroma R13 v skladu s predpisom, ki ureja odpadke, razen predelave nenevarnih gradbenih odpadkov. Prag za predelavo nenevarnih odpadkov je določen z zmogljivostjo predelave 100 ton dnevno ali več in celotna zmogljivost 50.000 ton letno. Naslovni organ ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki obravnavana skupna količina odpadkov in ostalih surovin, ki se predeluje v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja. Proizvodna zmogljivost predelave nenevarnih odpadkov in ostalih surovin je 77 ton na dan oziroma 28.000 ton na leto. Naslovni organ ugotavlja, da v skladu s Prilogo II Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11 in 20/13), za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja ni potrebno izvesti presojo vplivov na okolje.

4.3. V poglavju 5.1 osnutka okoljevarstvenega dovoljenja se naj konkretizirajo zahteve, ki se nanašajo na prepoved oziroma omejitev odlaganja odpadkov iz bioplinarne na varovana območja narave (območja Natura 2000, naravne vrednote, zavarovana območja in ekološko pomembna območja) ter na njihova vplivna območja, ki jih predstavljajo hidrografska zaledja izvirov.

Naslovni organ se je glede navedenega opredelil v odgovorih na pripombi številka 1.4 in 2.13.

V postopku odločanja o strankini zahtevi za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, in sicer za napravo za proizvodnjo bioplina, je naslovni organ dne 18. 11. 2011 prejel s strani stani Lovske zveze Slovenije, Zupančičeva ulica 9, 1001 Ljubljana, ki ga je po pooblastilu predsednika mag. Srečka Felixa Kropēja zastopal odvetnik Niko Šuštarč, Jerebova ulica 4, 8000 Novo mesto, zahtevk za vstop v postopek.

Naslovni organ je Lovski zvezi Slovenije, Zupančičeva ulica 9, 1001 Ljubljana, s sklepom št. 35400-556/2011-3 z dne 22. 12. 2011, priznal lastnost stranskega udeleženca v predmetnem postopku (v nadaljevanju stranski udeleženec).

Zaradi zagotovitve možnosti stranki in stranskemu udeležencu, ki mu je bil priznan status v predmetnem upravnem postopku, je naslovni organ dne 12. 05. 2013 v svojih prostorih sklical ustno obravnavo. Na ustni obravnavi je bila prisotna stranka, stranski udeleženec pa se ustne obravnave ni udeležil.

Stranka je vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dopolnila dne 28. 05. 2014. V dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja stranka navaja, da zaradi spremenjenih dejstev in okoliščin, ki so pomembne za odločitev v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega dovoljenja, dopolnjuje vlogo z dopolnjenim Načrtom ravnanja z odpadki in pridobljenima certifikatoma SIST EN ISO 14001 in SIST EN 9001.

Naslovni organ je o prejeti dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja v skladu z določili 9. člena ZUP stranskega udeleženca z dopisom št. 35407-57/2011-50 z dne 28. 05. 2014 obvestil in ga pozval, da se o navedeni dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja izjasni.

Naslovni organ je dne 06. 06. 2014 s strani stranskega udeleženca prejel dopis v katerem navaja, da vztraja pri svojih navedbah, pripombah in zahtevah v zvezi z vlogo stranke. Stranski udeleženec vztraja pri svojih zahtevah glede vsebine Načrta ravnanja z odpadki z dne 03. 03. 2014, ki se nanašajo na odpadke za predelavo, ki se jih meša in melje ter preverjanje klasifikacijskih številok odpadkov in zavrnitve neustreznih odpadkov, separacijo digestata po koncu fermentacije, ukrepe glede neprijetnih vonjav iz zunanega zalogovnika, pokritje končnega zalogovnika in navedbi vira emisije snovi v zrak iz zalogovnika ter izvedbe rednega ali občasnega monitoringa, vpliva digestata na tla in podtalnico in obremenjevanje s težkimi kovinami in omejitvi količine digestata za gnojenje v Beli krajini ter neustrezne lokacije za umestitev v prostor. Stranski udeleženec nadalje navaja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, v klasifikaciji preostanka odpadkov, preostanek grupiran glede na vsebnost suhe snovi v digestatu z več ali manj kot 10 % suhe snovi, kar ni v skladu z Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), ki določa kot kriterij za razlikovanje digestata vsebnost 20 % suhe snovi v digestatu. Na takšno razmejitev digestata med drugim veže tudi različne mejne vrednosti nevarnih snovi v digestatu. Stranski udeleženec navaja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki na strani 45 navedeno, da je za vzorčenje tekočega kot trdega dela digestata predvideno isto vzorčno mesto, in sicer mesto št. 2.

Naslovni organ v zvezi z navedbami stranskega udeleženca pojasnjuje, da je podal odgovor v zvezi z prevzemom in istovetnostjo odpadkov, ki se predelujejo v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja pod pripombo številko 3.6 na strani 28 tega dovoljenja in odgovor v zvezi z separacijo digestata, uporabo digestata, omejitvi količine digestata in vpliva na tla in podtalnico pod pripombami številka 1.4, 1.7, 1.8 in 3.4 na straneh 18, 19, 20, 28 tega dovoljenja. Naslovni organ je odgovor v zvezi z končnim zalogovnikom (N14) in emisijami snovi v zrak iz končnega zalogovnika (N14) podal pod pripombo številko 1.2 na strani 17. Naslovni organ v zvezi z lokacijo naprave odgovarja, da umeščanje naprave v prostor poteka v okviru postopka priprave občinskih prostorskih načrtov (OPNačrt), kjer se že na strateški ravni (v strateškem delu OPN) na podlagi strokovnih podlag, opredelijo okvirna območja za tovrstno dejavnost. Naslovni organ ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, ki ga je prejel s strani stranke v dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dne 28. 05. 2014, v preglednici v poglavju 9 obravnavana uporaba digestata z manjšo vsebnostjo (manj kot 10 % suhe snovi) in z večjo vsebnostjo suhe snovi suhe (več kot 10 % suhe snovi). Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki v poglavju 9 pod preglednico obravnavana uporaba digestata z manjšo vsebnostjo (manj kot 20 % suhe snovi) in z večjo vsebnostjo suhe snovi suhe (več kot 20 % suhe snovi). Naslovni organ ugotavlja, da je tudi v ostalih poglavjih Načrta ravnanja z

odpadki obravnavan digestata z manjšo vsebnostjo (manj kot 20 % suhe snovi) in z večjo vsebnostjo suhe snovi suhe (več kot 20 % suhe snovi). Naslovni organ v zvezi z vzorčenjem tekočega in trdnega dela digestata ugotavlja, da je v Načrtu ravnanja z odpadki, navedeno isto mesto vzorčenja, in sicer št. 2. Naslovni organ nadalje ugotavlja, da je Načrtu ravnanja z odpadki, v poglavju 10.3, obravnavan nadzor mikrobiološke ustreznosti, kjer je obravnavano vzorčenje digestata. Vzorci so odvzeti na dveh merilnih mestih, in sicer na merilnem mestu št. 1 in na merilnem mestu št. 2. Ko bo izvedena separacija se bo odvzel vzorec iz separatorja (N13). Na merilnem mestu št. 1 so vzorci odvzeti med enoto za pasterizacijo (N12) in končnim zalogovnikom (N14), na merilnem mestu št. 2 pa se odvzame vzorec med skladiščenjem iz končnega zalogovnika (N14). Ko bo izvedena separacija se bo vzorec odvzel iz končnega zalogovnika (N14), kjer se bo skladiščil tekoči del digestata in iz zbirnega zabojnika, kjer se bo skladiščil trdni del digestata.

Stranka je vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja dopolnila še dne 21. 07. 2014. V dopolnitvi vloge stranka navaja, da so se odločili za investicijo izgradnje katalizatorja na odvodniku Z1. Stranka je vlogo dopolnila s poglavjem 3.3, poslovníkom in obratovalnim dnevnikom za katalizator na odvodniku Z1 in Poročilom o meritvah emisije snovi v zrak št. 44-105/14-147EBIC z dne 10. 07. 2014, ki ga je izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto.

Naslovni organ je o prejeti dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja v skladu z določili 9. člena ZUP stranskega udeleženca Lovsko zvezo Slovenije, Zupančičeva ulica 9, 1001 Ljubljana z dopisom št. 35407-57/2011-55 z dne 21. 07. 2014 obvestil in ga pozval, da se o navedeni dopolnitvi vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja izjasni.

Naslovni organ je dne 29. 07. 2014 s strani stranskega udeleženca prejel dopis v katerem navaja, da je opis vrste plinskega motorja v poslovníku za obratovanje katalizatorja (točka 2A-motor na notranje zgorevanje) glede na njegove tehnične lastnosti pomanjkljiv, zato ni mogoče pravilno uporabiti Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 38/10), ki predpisuje različne mejne vrednosti za dušikove in ogljikove okside za različne plinske motorje, ki uporabljajo bioplin (motorji na kompresijski vžig, motorji na prisilni vžig in motorji na revno zmes). Enaka pomanjkljivost je v poročilu o meritvah emisije snovi v zrak z dne 10. 07. 2014, kjer se v opisu naprave (točka 2) ravno tako navaja le plinski motor na notranje izgorevanje, brez podrobnejšega opisa tehničnih lastnosti, pomembnih za uporabo mejnih vrednosti iz Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 38/10). Stranski udeleženec nadalje navaja, da so bile meritve opravljene samo za dušikov oksid, kar ni v skladu z Uredbo, ki zahteva meritve oziroma ugotavljanje celotnega prahu, ogljikovega monoksida, dušikovih oksidov, formaldehida in računске vsebnosti kisika v odpadnih plinih.

Naslovni organ v zvezi s to pripombo odgovarja, da je s strani stranke dne 14. 08. 2014 prejel izjasnitev in dopolnitev vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, in sicer z dopolnjenim poglavjem vloge 3.3 in poslovníkom za obratovanje katalizatorja na odvodniku Z1, glede motorja na notranje zgorevanje (kogeneracijska enota – N18). Iz poglavja 3.3 vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in poslovníka za obratovanje katalizatorja na odvodniku Z1 izhaja, da je kogeneracijska enota sestavljena iz štiriktaktnega plinskega motorja z notranjim izgorevanjem bioplina s pomočjo zraka, ki obratuje pri cca. 5 % kisika in generatorjem električne energije. Plinska mešanica zraka in bioplina prihaja s pomočjo turbine preko hladilca plina v valje motorja, kjer je s pomočjo svečke zagotovljen vžig plinske mešanice zraka in bioplina. Vžig motorja je zagotovljen s pomočjo akumulatorske enote, ki pri postopku vžiga poganja zaganjač

motorja. V enoti za kogeneracijo se nastali bioplin izkorišča za proizvodno električne in toplotne energije. Enota za kogeneracijo obratuje približno 8.000 ur na leto. Instalirana električna moč je 0,999 MW, toplotna moč pa je 1,3 MW. V primeru, da enota za kogeneracijo ne bi obratovala, nastali bioplin izgoreva v plinski bakli (N24) termične moči 3 MW. Voda za ogrevanje fermentorjev 1 in 2 (N10 in N11) in drugih nizekotemperaturnih porabnikov (do 85 °C) se pripravlja v toplotnem izmenjevalcu, ki je povezan s hladilnim sistemom enote za kogeneracijo. Dodatno se enota za kogeneracijo hladi z radiacijskim hladilnikom na strehi objekta. Električna energija se proizvaja z napetostjo 400 V. Prostor dimenzij 8,4 m x 7,4 m, višine 4 m, površine 45 m² je zaradi velike intenzivnosti hrupa znotraj v celoti dodatno zvočno izoliran, z zvočno izolacijo debeline 10 cm. Objekt je mehansko zračen in umetno razsvetljen. V vrata dimenzije 3 x 3 m so vgrajene prezračevalne rešetke. Izpušni plini, ki nastanejo pri zgorevanju, se odvajajo preko katalizatorja v dimnik na strehi objekta (Z1).

Naslovni organ nadalje odgovarja, da so bile na izpustu Z1 iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem opravljene meritve dušikovih oksidov zaradi preverjanja skladnosti naprave z zahtevami Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 38/10), in sicer zaradi motorja na revno zmes. V skladu s 5. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 38/10) je za motorje na revno zmes določena dopustna vrednost za dušikove okside 500 mg/m³. Iz Poročila o meritvah emisije snovi v zrak št. 44-105/14-147EBIC z dne 10. 07. 2014, ki ga je izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto izhaja, da je največja izmerjena vrednost dušikovih oksidov 485 mg/m³ ter povprečna vrednost 481 mg/m³, kar je pod zakonsko določeno dopustno vrednostjo.

4. Ugotovljeno dejansko stanje in dokazi, na katere je oprto

Naslovni organ je v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja odločal na podlagi vloge s prilogami in dopolnitve vloge s prilogami:

- Pooblastilo za zastopanje Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, za go. Anjo Kocjančič, z dne 01. 07. 2013,
- Uporabno dovoljenje za bioplinsko napravo, št. 351-243/2007-34 z dne 16. 04. 2009, Upravna enota Črnomelj,
- Redni izpis iz sodnega/poslovnega registra, Bioenerg, obnovljivi viri energije d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale, datum izpisa 05. 05. 2011,
- Redni izpis iz sodnega/poslovnega registra, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, datum izpisa 30. 09. 2013,
- Pogodba o ustanovitvi stavbne pravice ter ustanovitvi služnostne pravice med lastnikom nepremičnine Jože Stariha, Partizanska pot 4b, 8340 Črnomelj in imetnikom stavbne pravice Bioenerg, obnovljivi viri energije d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale, z dne 06. 09. 2006,
- Pogodba o poslovnem sodelovanju med pogodbenimi strankami Jože Stariha, Partizanska pot 4b, 8340 Črnomelj, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana in Bioenerg, obnovljivi viri energije d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale, z dne 04. 02. 2013,
- Lokacijska informacija, št. 3501-142/2011-4 z dne 16. 09. 2011, Občina Črnomelj,
- Lokacijska informacija, št. 3501-150/2013-4 z dne 26. 08. 2013, Občina Črnomelj,
- Shematski prikaz lokacije bioplinarne z vrisanima krogoma polmera 500 m in 1000 m, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, november 2013, upravljavec sam,

- Situativni prikaz naprav po OB05 ter skladišč in rezervoarjev po OB06, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, november 2013, upravljavec sam,
- Shematski prikaz izpustov v zrak, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, november 2013, upravljavec sam,
- Varnostni list po 1907/2006/ES, Člen 31, za Donau Bellamethan, sredstvo za vezanje vonja, proizvajalec DONAU CHEMIE AG, Am Heumarkt 10, A-1030 Wien,
- Varnostni list po 1907/2006/ES, Člen 31, za Biofit 2, hranilo za mikroorganizme v anaerobnem reaktorju, proizvajalec BIOMONTAN produktions und Handels GmbH, Chemische produkte für Papier-und Umwelttechnik, Regenaburger Straße 5, A-4470 Enns,
- Varnostni list št. 0664 za VIRKON, št. izdaje 03, datum izdaje 20. 03. 2003, proizvajalec Krka, d.d., Novo mesto, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto,
- Certifikat o skladnosti elaborata eksplozijske ogroženosti in vgraditve Ex opreme, SIQ Ex V.08206, za objekt Bioplinska naprava Lokve pri Črnomlju, SIQ, Ljubljana, 11. 04. 2008,
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak, št. 44-142/08-255EBID, 03. 11. 2008, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak, št. 44-142/08-290EBID, 23. 01. 2012, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Poslovnik za napravo za čiščenje odpadnih plinov (Pralnik plinov), Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, maj 2013, upravljavec sam,
- Obratovalni dnevnik za čistilno napravo za čiščenje odpadnih plinov (Pralnik plinov), Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, maj 2013, upravljavec sam,
- Poslovnik za napravo za čiščenje odpadnih plinov (Biofilter), Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, november 2013, upravljavec sam,
- Obratovalni dnevnik za čistilno napravo za čiščenje odpadnih plinov (Biofilter), Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, november 2013, upravljavec sam,
- Poročilo o prvih meritvah za vire hrupa v naravnem in življenjskem okolju, št. 44-142/08-256HBID, 27. 10. 2008, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Poročilo o meritvah neioniziranih elektromagnetnih sevanj, Bioplinska elektrarna Bioenerg, Lokve, št. 0032-11-11-SEV, 11. 11. 2011, EKOSYSTEM ekološki in varstveni inženiring, d.o.o.,
- Elaborat o določitvi vplivnega območja naprave, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, november 2013, upravljavec sam,
- Načrt gospodarjenja z odpadki za obdobje 2011 - 2015, Bioenerg obnovljivi viri energije d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale, december 2011,
- Načrt gospodarjenja z odpadki za obdobje 2013 - 2017, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, maj 2013, upravljavec sam,
- Poslovnik za obratovanje Bioplinske Lokve, Bioenerg, obnovljivi viri energije d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale, januar 2012,
- Poslovnik za obratovanje Bioplinske, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, februar 2014, upravljavec sam,
- Načrt ravnanja z odpadki, Bioenerg obnovljivi viri energije d.o.o., Cesta talcev 8, 1230 Domžale, januar 2012,
- Načrt ravnanja z odpadki, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, maj 2014, upravljavec sam,

- Poročilo o obratovalnem monitoringu za vire hrupa v naravnem in življenjskem okolju, št.: 44-158/13-219HBIC, 30. 09. 2013, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, št. 44-158/13-218OBIC, 30. 09. 2013, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak, št. 44-167/13-220EBIC, 30. 09. 2013, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, št. 44-158/13-262OBIC, 20. 11. 2013, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Odločba Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Novo mesto, št. U06154-22/2013/15 z dne 16. 10. 2013,
- Ocena kakovosti pregnitega blata, št. 88-66/13, avgust 2013, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto,
- Pogodba za opravljanje monitoringa pregnitega blata na lokaciji Bioplinarna Črnomelj, med naročnikom Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana in izvajalcem Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, Mej vrti 5, 8000 Novo mesto, št. 71-56/13 z dne 22. 05. 2013,
- Predlog obsega in vsebine nadzora kakovosti digestata, št. 70-54/14, 06. 02. 2014, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto,
- Certifikat ISO 9001:2008 za področje naftno – trgovska dejavnost ter energetska in okoljska dejavnost, št. SL20436Q, 09. 05. 2014, Bureau Veritas,
- Certifikat ISO 14001:2004 za področje naftno – trgovska dejavnost ter energetska in okoljska dejavnost, št. SL20437E, 09. 05. 2014, Bureau Veritas,
- Poslovnik za obratovanje katalizatorja na odvodniku Z1, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, avgust 2013, upravljavec sam,
- Obratovalni dnevnik katalizatorja za čiščenje dimnih plinov, Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, maj 2013, upravljavec sam,
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak št. 44-105/14-147EBIC z dne 10. 07. 2014, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije ugotovljeno naslednje:

Naslovni organ je na podlagi vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja in njenih dopolnitev ugotovil, da je naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja nova naprava, ki se skladno s prilogi 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) razvršča med naprave za odstranjevanje ali predelavo živalskih trupov in živalskih odpadkov z zmogljivostjo predelave več kot 10 ton na dan z oznako dejavnosti 6.5.

Proizvodna zmogljivost naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja znaša 77 ton predelave vseh vhodnih substratov (odpadki živalskega in rastlinskega izvora ter energetske surovine, glicerol, melasa, lecitin) na dan, od tega 68 ton vseh odpadkov (odpadki živalskega in rastlinskega izvora) na dan. Od skupne količine odpadkov rastlinskega in živalskega izvora je količina živalskih odpadkov 60 ton na dan, zato se šteje za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega.

Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja obratuje kontinuirano 24 ur na dan, 365 dni na leto, 8760 ur na leto.

Na napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja je dovoljeno predelovati samo odpadke, ki so naštet v Preglednici 5 v točki 5.2.1 izreka tega dovoljenja.

Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja na zemljišču s parcelnimi številkami 740/84 k.o. Črnomelj in 3191/9, 3203/4, 3206/1, 3206/2, 3207/4, 5389/2, 5389/7, 5389/8, 5389/10, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, vse k.o. Talčji vrh, na lokaciji z naslovom Lokve 120, 8340 Črnomelj.

Območje obravnavane naprave se nahaja v občini Črnomelj. V neposredni bližini se nahaja prašičja farma, ki pa ni v lasti upravljavca naprave. V bližini obravnavane naprave se stanovanjski objekti ne nahajajo, prav tako se v bližini ne nahajajo drugi objekti z varovanimi prostori. Najbližja stanovanjska območja so v naseljih Lokve, Brezov gaj in v Črnomlju.

Iz Elaborata o določitvi vplivnega območja naprave, ki je sestani del vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja izhaja, da je vplivno območje, kjer je mogoče pričakovati, da bo obratovanje naprave povzročilo obremenitev okolja, ki lahko vpliva na zdravje in premoženje ljudi omejeno na zemljišča s parcelnimi številkami 740/84, 5389/5, 740/86, 740/80, 740/89, 740/88, 740/91, 740/93, 5458, 740/57, 740/56, 740/70, 740/71, 740/85, 740/87, 740/90, 740/92, vsa k.o. Črnomelj in 3191/9, 3203/4, 3203/3, 3191/8, 3191/6, 3202/3, 3199/2, 3202/4, 3191/4, 3199/5, 3202/2, 3203/2, 3191/5, 3206/2, 3206/3, 5389/10, 3207/4, 3207/2, 5389/4, 5354/4, 3215, 3213, 3214, 3211, 3212, 3208, 3209, 3205, 3204, 3201, 3206/1, 5389/2, 5389/7, 5389/8, 5456, 5457, 5458, 5459, 5460, vse k.o. Talčji vrh.

Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja leži na območju, ki ga ureja Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 82/2011, 105/2011 – tehnični popravek in 10/2013 – obvezna razlaga).

Območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja je na osnovi določil 3. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS št. 9/11) in 2. člena Sklepa o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 58/11) razvrščeno v območje onesnaženosti SI 3.

Območje naprave ni obrat po določbah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 71/08).

Območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja se ne nahaja na vodovarstvenem območju.

Območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja se ne nahaja na območju Natura 2000 (ekološko omrežje EU).

Območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja se v skladu s 4. členom Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10) uvršča v IV. stopnjo varstva pred hrupom. Najbližje stavbe z varovanimi prostori se nahajajo dlje kot 500 m od meje parcele vira hrupa. Meja območja vira hrupa je zunanja meja vseh parcel, določenih v točki 1 izreka tega dovoljenja.

Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja na območju brez stanovanj, namenjeno industrijski dejavnosti, ki je skladno s 3. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04) razvrščeno v območje II.

stopnje varstva pred sevanji.

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja, ki se sestoji iz 21 tehnoloških enot (N1-N5, N9-N12, N14, N16-N25 in N27), poteka predelava odpadkov in drugih surovin s pomočjo anaerobne razgradnje v bioplin, z namenom proizvodnje električne in toplotne energije. Električna energija se oddajala v javno omrežje. Del toplotne energije se uporablja za vzdrževanje razmer v fermentorjih in drugih tehnoloških procesov, del pa za sanitarne vode ter ogrevanje prostorov. Kot rezultat obdelave bioplinarne je tudi digestat oziroma pregnito blato. V planu izvedbe do leta 2015 je tudi 6 tehnoloških enot (N6-N8, N13, N15 in N26).

Cel tehnološki proces se odvija znotraj tehnološke stavbe. Izjema sta fermentorja 1 in 2 (N10 in N11), ki sta pokrita s plinohramom in končni zalogovnik (N14), ki je odprtega tipa. Končni zalogovnik (N14) bo pokrit s plinohramom (N15), ki je v planu izvedbe do leta 2015.

Vsa tovorna vozila pri prihodu in odhodu zapeljejo preko elektromehanske cestne tehtnice (N1), ki je namenjena tehtanju vhodnega in izhodnega tovora (vhodne substrate in digestat ter odpadke). Tehtnica je mostna, dolžine 18 m in širine 3 m. Območje, v katerem je kalibrirana, je od 400 kg do 50.000 kg. Razred točnosti je III, najmanjši razdelek pa 20 kg.

Pred sprejemom biološko razgradljivih odpadkov se izvede preverjanje istovetnosti pošiljk odpadkov. Vsa tovorna vozila pri prihodu in odhodu zapeljejo preko tehtnice (N1), ki zabeleži njihovo težo. S tem se ugotovi in zapiše količina in vrsta materiala, ki se pripelje ali odpelje. Podatki se shranjujejo v nadzornem sistemu in evidencah. Pri tehtanju se prevzame spremno dokumentacijo in preveri klasifikacijsko številko glede na dovoljenje za predelavo. V kolikor je odpadki skladiščeni z dovoljenjem, se izvede vizualni pregled odpadka tako, da se odpre zabojnik ali cisterna ter se odvzame vzorec za vizualni pregled. V kolikor se ugotovi istovetnost odpadka s spremno dokumentacijo, se sprejme odločitev o sprejemu. Odločitev o preverjanju se zabeleži v evidenco pripeljanih pošiljk odpadkov. Preverjanje istovetnosti sprejema gnojevke, ki priteče po cevovodu iz sosednje farme v začasni rezervoar (N9), poteka tako, da se odpre začasni rezervoar (N9) ter se s primernim orodjem zagotovi vzorec za vizualni pregled in biokemijsko analizo. V kolikor se ugotovi istovetnost odpadka s spremno dokumentacijo, se sprejme odločitev o sprejemu. Odločitev o preverjanju se zabeleži v evidenco sprejetih pošiljk odpadkov. Količina sprejete gnojevke se kontrolira s pomočjo merilca pretoka, ki zagotavlja merjenje skupnih sprejetih količin gnojevke.

V primeru vidnih odstopanj od vrste odpadka, ki je navedena v dokumentaciji ali ostalih sprememb, se odpadki v bioplinarno ne sprejme. V primeru, da se na bioplinarno pripeljejo biološko razgradljivi odpadki, ki niso primerni za obdelavo po tovrstnem postopku, se jih zavrne. Prav tako se zavrne odpadki, če se pojavi dvom o istovetnosti odpadka. Zavrnitev odpadka se lahko izvede tudi zaradi neustrezne in nepopolne spremne dokumentacije.

V proizvodnem procesu pridobivanja bioplina se predeluje biorazgradljive tekoče in trde odpadke, ki nastajajo večinoma v živilski industriji (proizvodnja pijač, hrane, ostanki iz predelovalnih linij) in v različnih postopkih priprav surovin (pranje in kuhanje sadja, polite surovine, pokvarjeni materiali – neprimerni za uporabo itd.). V procesu pridobivanja bioplina se uporablja tudi glicerol (stranski proizvod), ki izhaja iz proizvodnje biodizla, melasa, lecitin, koruza v zrnju ali druga žita, silažo (sirek, koruza, sončnice,...) ter dosevky rastlin. Biorazgradljivi odpadki in ostale surovine so med seboj premešane v sprejemni jami (N2) in skladiščnem rezervoarju (N5). Biološko razgradljivi odpadki so sprejeti ločeno po klasifikacijskih številkah.

Gnojevka se črpa direktno v začasni rezervoar (N9) preko cevovoda z bližnje kmetije ali pa se dovaža s cisternami za gnojevko in se le-ta polni z zunanje strani objekta preko priključnega mesta med obema fermentorjema (N10, N11). Iz začasnega rezervoarja (N9) se gnojevka preko črpalne postaje (N21) črpa direktno v fermentor 1 (N10) preko cevovoda ali pa v skladiščni rezervoar (N5). Na cevovodu je nameščen merilnik pretoka, s katerim se izmeri vse prejete količine gnojevke.

Biološko razgradljivi odpadki, ki se dostavijo s cisternami, so zmleti na maksimalno velikost delcev 12 mm in so v tekočem stanju. V večini so to visokoenergetski biološko razgradljivi odpadki. Če je mletje potrebno, ga zagotovi dobavitelj biološko razgradljivega odpadka, v nasprotnem primeru se mletje izvede na lokaciji naprave (preverjanje velikosti delcev se izvaja s sitom 12 mm). Tekoče surovine se prečrpajo direktno v skladiščni rezervoar (N5). Po izvedbi skladiščnih rezervoarjev 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8), ki so v planu do leta 2015, se bodo tekoče surovine črpale tudi v skladiščne rezervoarje 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8).

Biološko razgradljivi odpadki, ki se dostavijo v zabojnikih, se stresejo v sprejemno jamo (N2), ki je konusne oblike in opremljena s polžnim transporterjem. Prostornina sprejemne jame (N2) je cca. 25 m³. Korito iz nerjaveče pločevine je zabetonirano v tla hale, rob korita pa je 50 cm dvignjen od tal. Iz sprejemne jame (N2) se odpadki s pomočjo polžnega transporterja transportirajo na postajo za pregelovanje materiala (N3). Na postaji za pregledovanje materiala (N3) se iz dobavljenega biološko razgradljivega odpadka ročno izloča nečistoče, kot so plastika (plastična embalaža), kovine (jedilni pribor) in biološko nerazgradljive snovi (kosti). Od tu naprej odpadki potujejo v dva mlina (N4). Prvi mlin je namenjen drobljenju materiala na manjše kose, in sicer do velikosti 20 mm. Mlin ima eno vrsto rotirajočih in eno vrsto statičnih nožev. Material se drobi med dvema vrstama nožev. Drugi mlin je namenjen mletju materiala na koščke velikosti pod 12 mm, kar ustreza predpisom za izvedbo higienizacije v enoti pasterizacije (N12) ter zagotavlja tudi dobro predelavo v postopku anaerobne obdelave. Ta mlin je po načinu delovanja mlin – kladivar, na rotorju so nameščena kladivca, ki z veliko hitrostjo udarjajo po materialu. Na dnu mlina je nameščena mreža z 12 mm luknjicami. Dokler so koščki materiala večji od 12 mm, ne morejo iz mlina. Črpalka pod mlinom prečrpava zmleti material v skladiščni rezervoar (N5). Skladiščni rezervoar (N5) je izdelan iz vodonepropustnega betona in je pokrit z nosilno ploščo. Notranjost je prevlečena s hidro- in termo-izolacijskim prerezom. Notranji premer rezervoarja je 7 m, notranja višina 8 m, površina rezervoarja je 35 m², volumen rezervoarja pa je cca. 280 m³. Skladiščni rezervoar (N5) je opremljen z mešalom in sistemom za ogrevanje. Ogrevan je s toploto, ki nastaja od hlajenja materiala v postopku higienizacije in s hladilno vodo iz kogeneracijske enote. V stropni plošči je servisna odprtina 1 x 1,5 m. Skladiščni rezervoar (N5) zadostuje za 3 - 4 dnevno kontinuirano polnjenje fermentorja 1 (N10).

Pomožni materiali, ki so namenjeni za kemijsko redukcijo žvepla v procesu anaerobne razgradnje in izboljševanje anaerobne razgradnje v obliki hranil za mikroorganizme, se skladiščijo v IBC rezervoarjih (1000 l), ki se nahajajo v skladišču pomožnih materialov Sk1. Skladišče Sk1 se nahaja v zaprtih prostorih proizvodne hale, poleg skladiščnega rezervoarja (N5).

Biološko razgradljivi odpadki se v skladiščnem rezervoarju (N5) v povprečju zadržujejo dva do tri dni. V tem času poteka začetek hidrolize, kjer hidrolitične in fermentacijske bakterije razčlenjujejo kompleksne organske molekule v enostavnejše. Energetsko bogate biološko razgradljive snovi (glicerol) se bodo lahko skladiščile tudi v skladiščnih rezervoarjih N6, N7 ali N8. Skladiščenje surovine je maksimalno 20 dni.

Plan izvedbe skladiščnih rezervoarjev 1, 2, in 3 (N6, N7 in N8) je do leta 2015. Skladiščni rezervoar 1 (N6) bo izdelan iz dveh plaščev železa, premera 3 m, dolžine 10 m in volumna cca. 60 m³, skladiščna rezervoarja 2 in 3 (N7 in N8) pa bosta izdelana iz dveh plaščev železa, premera 3 m, dolžine 17 m in volumna cca. 100 m³. Na ta način bo zagotovljena varnost ob morebitnem prepuščanju notranjega plašča cisterne. Skladiščni rezervoarji 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8) bodo namenjeni ločenemu shranjevanju prevzetih tekočih surovin, ki so pripeljane s cisternami. Skladiščni rezervoarji 1, 2, in 3 (N6, N7 in N8) bodo zaprti s pokrovi, skladiščni rezervoar N6 se bo nahajal znotraj proizvodne hale, skladiščna rezervoarja 2 in 3 (N7 in N8) pa se bosta nahajala zunaj stavbe. Iz skladiščnih rezervoarjev 1, 2 in 3 (N6, N7 in N8) se bodo vhodne surovine prečrpavali v začasni rezervoar (N9). Začasni rezervoar (N9) ima notranji premer 3 m, višino, 3 m, površino 7 m² in volumen cca. 21 m³. Jama je izdelana iz betonskih obročev iz vodonepropustenga betona in je pokrita s ploščo. Notranjost je prevlečena s hidroizolacijskim premazom. V plošči je servisna odprtina premera 0,8 m. Začasni rezervoar (N9) je namenjen prečrpavanju vseh surovin preko črpalne postaje (N23). Iz začasnega rezervoarja (N9) se material nato prečrpa v fermentor 1 (N10), iz fermentorja 1 (N10) pa se preko hidravlične povezave kontinuirano polni fermentor 2 (N11).

V fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) poteka mezofilna anaerobna razgradnja organskih snovi pri temperaturi od 38°C do 42°C, z zadrževalnim časom anaerobne razgradnje večjim od 40 dni. Fermentorja N10 in N11 sta medsebojno hidravlično povezana in imata lahko ob odprtem ventilu enak nivo polnjenja. Za ogrevanje so v notranjosti fermentorjev N10 in N11 vgrajene cevi iz nerjavečega jekla, po katerih se pretaka topla voda. Vsi priklopi za dovode in odvode so izvedeni na steni fermentorjev 1 in 2 preko prirobnic. V fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) se odvija tudi biološka redukcija žvepla in sicer tako, da se vpihuje zrak preko cevovoda za odžveplevanje. Zračno puhalo neprestano vpihuje zrak v plinohrama nad fermentorjema 1 in 2 (N10 in N11). Krmilni sistem kontrolira zračno puhalo in prilagaja količino vpihanega zraka trenutnim potrebam. Podtlačno in nadtlračno sifonasto, tekočinsko varovalo je vgrajeno v os mešala. Varovalo je naravnano tako, da v primeru nadtlaka 2 mbar sprosti bioplina, v primeru podtlaka 4 mbar pa omogoči vstop zraka. Pod vplivom bakterij žveplov sulfid preide v elementarno žveplo, ki ostaja v fermentorjih 1 in 2 (N10, N11). V coni, kamor se vpihuje zrak, pride do kondenzacije, kjer se žveplo veže s kondenzom ter pade nazaj v substrat. V kolikor biološka redukcija ni zadostna, se izvaja kemijska redukcija z obarjanjem. Kemijska redukcija se izvaja z železovim(III)kloridom ali železovim(II)kloridom ali železovim(III)hidroksidom. Kemikalije se dodajo v fermentor 1 (N10) in fermentor 2 (N11) s črpalko.

Fermentorja 1 in 2 (N10 in N11) sta izdelana iz armirnega betona, debelina stene je 25 cm. Na notranji strani fermentorjev je beton zaščiten s hidro- in termo-izolacijskim premazom, zunaj pa je toplotna izolacija debeline 6 cm ter zaščita iz trapezne pločevine. Strešna konstrukcija je iz križno lesenih konstrukcijskih elementov debeline 182 mm. Fermentorja 1 in 2 (N10 in N11) imata premer 13,8 m, višino 16,3 m, površino 132,7 m² in prostornino 1.700 m³. Nad substratom v fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) sta vgrajena plinohrama z volumnom cca. 250 m³. Za vizualni nadzor procesov v fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) sta v steno vgrajeni nadzorni odprtini, ki sta pokriti s pleksi steklom dimenzij 40 x 60 cm. Odprtini sta vgrajeni v taki višini, da je polovica stekla pod nivojem tekočine, polovica pa nad tekočino, v območju plina. Tesnjenje je izvedeno s kovinskim okvirjem in gumijastim tesnilom, ki je odporno na bioplina in tesni tekočino in plin. Meritve količine plina v plinohramih se vršijo preko tlačnega senzorja, ki je vgrajen na strehi fermentorjev 1 in 2 (N10 in N11). V steni fermentorjev 1 in 2 (N10 in N11) so vgrajeni senzori za temperaturo in nivo substrata. Merjenje temperature se izvaja z zunanje strani, na steni fermentorjev 1 in 2 (N10 in N11) in izven eksplozijskih con. Senzorji so vgrajeni v tulce, ki štrlijo v notranjost fermentorja. Nivo substrata v fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) se meri preko tlačnega senzorja, ki je vgrajen na dnu fermentorjev. Senzor je vgrajen na prirobnico na fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) in štrli v notranjost fermentorjev. Vsi senzori so vgrajeni izven

eksplozijskih con. V fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) se redno spremlja temperatura, hidravlični zadrževalni čas, puferna kapaciteta, pH, amonij in vsota organskih kislin. V kolikor se pojavi negativni trend obratovnih parametrov, se takoj preneha doziranje in se izvede raziskava vzrokov za nastali trend. Glede na vrsto vzroka se izvedejo ustrezni ukrepi.

Pridobljeni bioplin se zbira v plinohramih, ki se nahajata nad fermentorjema 1 in 2 (N10 in N11). Do leta 2015 je v planu izvedba plinohrama (N15), ki bo nad končnim zalogovnikom (N14). Pridobljeni bioplin se bo nato zbiral v plinohramu (N15) nad končnim zalogovnikom (N14). Plinohram (N15) bo sestavljen iz dveh membran, v notranji se bo nahajal bioplin, zunanja pa bo vzdrževala obliko in zaščito pred zunanjimi vplivi. Plinohram (N15) bo imel premer 28,6 m, višino 14 m, površino 1.100 m² in volumen cca. 2.500 m³, maksimalni dotok in odzem pa bo 600 m³/uro. V plinohramu se bo merila količina bioplina in tlak bioplina. Plin iz plinohrama se bo preko naprave za hlajenje bioplina (N16) vodil v kogeneracijsko enoto (N18).

Po končani mezofilni anaerobni razgradnji se izvede higienizacija digestata oziroma pregnitega blata v enoti za pasterizacijo (N12). Enoto za pasterizacijo (N12) sestavljajo zadrževalni rezervoar z volumnom 20 m³ in vgrajenim mešalom, izmenjevalec toplote, črpalka, ventili in senzori potrebni za nadzor procesa. Ko doseže digestat v fermentorju 2 (N11) predvideno vrednost, se začne polniti zadrževalni rezervoar. Digestat, ki je v zadrževalnem rezervoarju, začne krožiti skozi izmenjevalec toplote in se segrevati. Toplotna energija za segrevanje se pridobiva iz hladilnega kroga motorja. V zadrževalnem rezervoarju je montirano mešalo, ki skrbi, da je digestat ves čas homogen in da se toplotna energija enakomerno porazdeli po celotnem rezervoarju in celotni količini digestata. Ko doseže temperatura digestata v zadrževalnem rezervoarju 72°C, začne teči čas zadrževanja pri tej določeni temperaturi. Sistem ves čas preverja temperaturo digestata v zadrževalnem rezervoarju in v izmenjevalcu toplote. Če sistem zazna padanje temperature, se ponovno vključi segrevanje digestata, tako, da temperatura v zadrževalnem rezervoarju in v izmenjevalcu toplote v času segrevanja ne pade pod predpisanih 70°C. Po poteku 60 minut se digestat prečrpa v končni zalogovnik (N14). Digestat se ob ustrezni kakovosti oddaja v promet kot gnojilo za polja, če pa ni ustrezne kakovosti, pa se z njim ravna v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.

Končni zalogovnik (N14) je premera 28,6 m, višine 11,5 m, površine 615,75 m² in volumna 6.158 m³. Končni zalogovnik (N14) je izdelan iz armiranega betona, debeline stene 30 cm, ki ima v steni vgrajena mešala in ni pokrit. Končni zalogovnik (N14) bo pokrit s plinohranom (N15), ki je v planu izvedbe do leta 2015 in bo omejil vpliv na okolje ter zagotovil dodatno stabilizacijo digestata. V steni končnega zalogovnika (N14) bodo vgrajena tudi dodatna mešala za homogenizacijo digestata.

V planu izvedbe je separator (N13) do leta 2015, kamor se bo iz enote za pasterizacijo (N12) prečrpal digestat. Separator (N13) bo deloval na principu fizikalnega posedanja delcev. Na separatorju (N13) se bo ločil trdi in tekoči del digestata. Tekoči del digestata se bo po separaciji preko črpalne postaje (N23) prečrpal v končni zalogovnik (N14) in nato nazaj v fermentorja 1 in 2 (N10 in N11), ali pa se bo z njim ravnalo v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. Trdni del digestata (seperiran del digestata) se bo zbiral v zaprtem zabojniku, ki se bo nahajal pod separatorjem. Trdni del se bo ob ustrezni kvaliteti oddajal v promet kot gnojilo na kmetijska zemljišča, če pa ne bo ustrezne kvalitete, pa se bo z njim ravnalo v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. Potreba po izvajanju separacije nastane takrat, ko se čisti končni zalogovnik (N14), fermentorja 1 in 2 (N10 in N11), skladiščni rezervoar (N5) in začasni rezervoar (N9), ko se potrebuje tekoči del za razredčevanje substratov v fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11) in ko se proizvaja digestat z večjo vsebnostjo suhe snovi (20 – 30 % suhe snovi). V primeru, ko se bodo čistili skladiščni rezervoar (N5) in začasni rezervoar (N9), ko se potrebuje tekoči del za razredčevanje substratov v fermentorjih 1 in 2 (N10 in N11), se bo tekoči del digestata vračal

nazaj v proces, trdni del pa se bo oddal kot odpadke pooblaščenemu zbiralcu, predelovalcu ali odstranjevalcu odpadkov. V ostalih primerih separacije se bo tekoči del digestata vračal nazaj v proces, trdni del digestata pa se bo zbiral v zaprtem zabojniku.

Po končani predelavi biološko razgradljivih odpadkov se zagotavlja nadzor kakovosti digestata, in sicer štirikrat letno. Prav tako se izvaja nadzor mikrobiološke ustreznosti dvakrat letno. V primeru, da vzorci presnovnega ostanka takoj po predelavi med skladiščenjem ne ustrezajo zahtevam za *Escherichia coli*, se ostanke po anaerobni predelavi vrne nazaj v anaerobno predelavo in se jih ne da v promet, dokler ponovna analiza ne potrdi izpolnjevanja zahtev za *Escherichia coli*. V primeru neizpolnjevanja zahtev za *Salmonella* se takoj obvesti uradnega veterinarja in se preneha dajanje digestata v promet. S presnovnimi ostanki po anaerobni predelavi se ravna in se jih odstrani skladno z navodili Veterinarske uprave Republike Slovenije. Če se digestat skladišči na območju bioplinarne dlje kot šest mesecev, se preizkušanje parametrov iz higienskega vidika izvede tudi ob koncu skladiščenja ali največ tri mesece pred koncem skladiščenja.

Črpalna postaja (N23) ima vgrajeni dve različni črpalke, in sicer vijačno (mono) in centrifugalno črpalke, ki prečrpavata substrat in digestat iz posameznih tehnoloških enot. Dotoki in odtoki do oziroma iz posameznih tehnoloških enot se uravnava preko pnevmatskih ventilov. Za krmiljenje skrbi upravljavski sistem. Kompresor (N20) moči 4 kW preko visokotlačnih vodov oskrbuje pnevmatske ventile s stisnjenim zrakom, ki krmili ventile. Kompresor (N20) zagotavlja stalen tlak v sistemu za regulacijo tehnologije.

Pred postopkom kogeneracije se pridobljeni bioplin ohlaja na napravi za hlajenje bioplina (N16). V hladilni enoti se bioplin ohladi, kar izboljša izgorevalne lastnosti bioplina. Zaradi ohlajevanja prihaja tudi do kondenzacije vodne pare. Kondenzirana voda teče v kondenzacijski jašek (N17), ki je lociran ob fermentorju 1 (N10). Jašek je narejen iz betonskih obročev in je zatesnjen s tesnilno maso. Za ločevanje kondenzata iz bioplina je v izvedbi kondenzacijskega jaška vgrajena prelivna kondenzacijska HDPE posoda z volumnom 200 l, v katero je potopljena plinska cev po kateri priteče kondenzat. Kondenzacijska HDPE posoda mora biti ves čas polna. Izločena kondenzirana voda se iz HDPE posode pretaka v jašek, iz katerega se s pomočjo potopne črpalke sproti črpa v začasni rezervoar (N9), od tam pa v fermentor 1 (N10).

Fermentorja 1 in 2 (N10 in N11) sta povezana preko plinske napeljave. Plin iz fermentorja 1 (N10) se pretaka v fermentor 2 (N11). Če pride do kakršnih koli popravil v enem od fermentorjev, se lahko ta fermentor izključi iz sistema. V takem primeru se dovaja plin do enote za kogeneracijo (N18) preko rezervnih ali obvodnih napeljav. V plinovodu do enote za kogeneracijo (N18) so vgrajene hladilna enota za bioplin (N16), plinsko puhalo in merilec bioplina. Plinsko puhalo dvigne tlak bioplina na približno 100 mbar, kar zagotavlja neoporečno izgorevanje bioplina v enoti za kogeneracijo (N18). Plinsko puhalo ima frekvenčni regulator, preko katerega se uravnava tlak in količina plina. Puhalo in pogonski motor sta povezana preko jermenice. Merilec bioplina meri porabo bioplina v enoti za kogeneracijo (N18). Podatki iz merilnika se uporabljajo za ugotavljanje in izboljševanje učinkovitosti enote za kogeneracijo (N18). Med plinskim puhalom in kogeneracijsko enoto (N18) je vgrajenih več merilnikov tlaka in temperature, ki dajejo podatke kontrolni enoti. Vse napeljave v prostoru za kogeneracijo (N18) so narejene iz nerjavečega jekla. Vidne plinske cevi so pobarvane rumeno, na njih je označena smer pretoka bioplina. Prehod iz plinske napeljave do motorja je izveden z gibljivo železno cevjo. V prostoru za kogeneracijo (N18) je vgrajena tudi naprava za analizo bioplina, ki meri glavne komponente bioplina in jih posreduje centralnemu krmilnemu sistemu.

Pridobljen bioplin, revna zmes plinastega goriva, se na kogeneracijski enoti (N18) proizvajalca Deutz, Deutz Power System Engine TIP: TCG 2020 V16 s tlačno katalitičnim vžigom pretvarja v električno in toplotno energijo. Instalirana električna moč je 0,999 MW, toplotna moč pa je 1,3 MW. Motor elektroagregata se sam oskrbuje s svežim oljem. Kogeneracijska enota (N18) ima rezervoar (Rez1) s cca. 200 l svežega olja, ki se po potrebi dovaja v kogeneracijsko enoto (N18). Kogeneracijska enota je sestavljena iz štiritaktnega plinskega motorja z notranjim izgorevanjem bioplina s pomočjo zraka, ki obratuje pri cca. 5 % kisika in generatorjem električne energije. Plinska mešanica zraka in bioplina prihaja s pomočjo turbine preko hladilca plina v valje motorja, kjer je s pomočjo svečke zagotovljen vžig plinske mešanice zraka in bioplina. Vžig motorja je zagotovljen s pomočjo akumulatorske enote, ki pri postopku vžiga poganja zaganjač motorja. V enoti za kogeneracijo se nastali bioplin izkorišča za proizvodno električne in toplotne energije. Enota za kogeneracijo obratuje približno 8.000 ur na leto. Voda za ogrevanje fermentorjev 1 in 2 (N10 in N11) in drugih nizkotemperaturnih porabnikov (do 85 °C) se pripravlja v toplotnem izmenjevalcu, ki je povezan s hladilnim sistemom enote za kogeneracijo. Dodatno se enota za kogeneracijo hladi z radiacijskim hladilnikom na strehi objekta. Električna energija se proizvaja z napetostjo 400 V. Prostor dimenzij 8,4 m x 7,4 m, višine 4 m, površine 45 m² je zaradi velike intenzivnosti hrupa znotraj v celoti dodatno zvočno izoliran, z zvočno izolacijo debeline 10 cm. Objekt je mehansko zračen in umetno razsvetljen. V vrata dimenzije 3 x 3 m so vgrajene prezračevalne rešetke. Izpušni plini, ki nastanejo pri zgorevanju, se odvajajo preko katalizatorja v dimnik na strehi objekta, skozi izpust Z1 v ozračje. V primeru, da enota za kogeneracijo ne bi obratovala, nastali bioplin izgoreva v plinski bakli (N24) termične moči 3 MW.. Pri plinski bakli (N24) so pred gorilcem vgrajeni magnetni, protipovratni in zaporni ventili. Plinska bakla ima samostojen vžigalni mehanizem. Plinsko baklo (N24) se lahko vklopi ali izklopi z zunanjim ukazom oziroma jo je mogoče zagnati avtomatsko (npr. izpad elektroagregata, porast tlaka plina). Pri prekoračenju nivoja plina v plinohramu se opozorilna plamenica avtomatsko vklopi, pri padcu pa se ponovno izklopi. Bakla je namenjena samo za uporabo v sili in bi naj bila v uporabi manj kot 50 obratovalnih ur na leto.

Čiščenje odpadnih plinov iz pasterizacije (N12), začasnega rezervoarja (N9) ter skladiščnega rezervoarja (N5) se izvaja v pralniku plinov (N25). Ventilator na izstopni strani ustvarja podtlak in vleče onesnažen zrak skozi pralnik plinov (N25). Vodna črpalka črpa vodo iz korita in jo pod visokim tlakom dovaja do pršilnih šob. Pršilne šobe pršijo zelo drobne kapljice vode in tako ustvarjajo vodno zaveso okoli čistilnih žaluzij. Onesnažen zrak potuje skozi vodno zaveso in oddaja delce v vodo. Pralnik plinov (N25) je sestavljen iz treh zaporedno vezanih delov, kar omogoča visok učinek čiščenja zraka. Pri čiščenju se ne uporablja nobenih kemikalij. Pri čiščenju odpadnih plinov nastaja v sistemu enkrat na teden odpadna voda, ki se jo vrača v tehnološki postopek, in sicer v začasni rezervoar (N9) in nato v fermentor 1 (N10). Očiščen zrak izstopa skozi izstopno cev na izpustu z oznako Z2.

V planu izvedbe do leta 2015 je biofilter (N26), ki bo s pomočjo mikroorganizmov, prisotnih na površini polnila sekancev in lubja, očistil vonjave iz proizvodnje (npr. sulfide, amine, hlapne maščobne kisline itd.). Onesnažen zrak bo iz pasterizacijske enote (N12), začasnega rezervoarja (N9) ter skladiščnega rezervoarja (N5) pritekal v enoto biofiltra (N26). Ob dovajanju zraka (kisika) in odpadnega plina z vsebnostjo beljakovin (aminokislina in dušik) ter ob pogoju 40 % do 60 % vlage, se bo na lesenih sekancih ustvaril »biofilm« (sluzasta površina) mikrobnih združb, ki bo sposobna očistiti doveden odpadni plin. Topel in vlažen odpadni plin bo iz proizvodnje prehajal navzgor skozi biofilter (N26), na milijone mikrobov in gliv pa bodo zaužili vonjave in hlapne organske snovi kot hrano. V času, ko bo zračni tok dosegel zgornjo površino biofiltra, bodo vonjave in hlapne organske snovi predelane v ogljikov dioksid in paro. Očiščen zrak bo izstopal skozi izstopno cev na izpustu z oznako Z2.

Električna energija se proizvaja na generatorju kogeneracijske enote in se dovaja do nizko napetostne razdelilne omare. Pridobljena električna energija se oddaja v javno omrežje Elektro Ljubljana. Toplotna energija se iz enote za kogeneracijo odvzema na dveh mestih, in sicer iz hladilne tekočine motorja in iz toplotnega izmenjevalca na izpušnem sistemu. Del toplotne energije se uporablja za vzdrževanje razmer v fermentorjih in drugih tehnoloških procesov, del pa za sanitarne vode ter ogrevanje prostorov. Če se v sistemu ne porabi vsa razpoložljiva toplotna energija, se viški odvajajo v okolico preko hladilnega sistema. Letna proizvodnja bioplina je cca. 4.880.000 m³ (cca. 13.370 m³ na dan). Maksimalna letna proizvodnja električne energije je cca. 8.500.000 MWh (cca. 23,5 MWh na dan), največja lastna električna potreba je cca. 1,9 MWh na dan. Maksimalna letna proizvodnja toplotne energije je cca. 11.200.000 MWh (cca. 30,6 MWh na dan), največja lastna potreba toplotne energije je cca. 12 MWh na dan.

Na transformatorski postaji (N19) se proizvedena električna energija transformira na napetost, primerno za oddajo v elektroenergetski sistem. V ta namen je znotraj objekta transformatorska postaja (N19) moči 2.000 kVA in napetosti 20 kV/400 V. Sam transformator (N19) je v lasti lastnika bioplinskega postrojenja.

Nadzorni sistem (N27) nadzoruje procese in dogodke v bioplinski napravi. Vsi dogodki in podatki se zapisujejo in vizualizirajo na računalniku. Vse črpalke, mešala, kogeneracijska enota, plinska bakla in druga oprema je krmiljena preko programa, prirejenega izključno za dobro delovanje naprave. Ob motnjah v delovanju se sporočilo prenese do delavca, ki je v pripravljenosti. Delavec lahko sam na napravi odpravi napake ali pa sproži potrebne nadalje korake za odpravo motenj in napak. Merilna in procesna tehnika skrbi za oskrbo vseh porabnikov s potrebno energijo in za oskrbo in nadzor vseh posameznih procesov v napravi. Oprema in tehnična izvedba procesne tehnike sta prilagojeni dejanskemu stanju posameznih delov tehnološkega procesa. Preko tega sistema upravljavec bioplinske naprave pridobiva vse potrebne podatke o delovanju bioplinske naprave (obratovalni podatki, poročila o napakah, stanje posameznih delov naprave,...) in vse podatke iz različnih merilnih mest. Podatki o delovanju naprave so trajno shranjeni in se jih lahko v vsakem trenutku preverja. Določeni podatki z merilnih mest se prikazujejo tudi v grafični obliki. Posamezne pogone se lahko upravlja tudi ročno oziroma preko za to namenjenega programskega vmesnika. Vse enote naprave so med seboj povezane z glavnim in rezervnimi podatkovnimi vodi. Nadzor nad celotno napravo ima, posebej za to napravo prilagojen, krmilni program.

Celotna naprava je obdana z ograjo višine 2 m, ki preprečuje vstop na območje naprave. Vstop in izstop skozi vrata na območje naprave je nadzorovan, dostop nepooblaščenim osebam na območje naprave pa ni dovoljen. Naprava je načrtovana in zgrajena tako, da se prah in blato, ki nastaneta na njenem območju, ne morata raznašati na površine javnih cest in bližnjo okolico, saj se pred izhodom naprave vsa vozila operejo in razkužijo. Pri prehodu iz hale v čisti del so nameščene dezinfekcijske preproge, preko katerih se peljejo vozila. Razkuževanje zabojnikov, posod ter vozil se vrši s pomočjo vroče vode (vsaj 80°C) in po potrebi z razkužilnim sredstvom, ki mora biti biorazgradljivo (Ekocid). Na napravi se redno izvaja čiščenje in razkuževanje. Pred delom se delovne površine, naprave, opremo in pripomočke, ki se bodo uporabljali pri delu, očisti s toplo vodo in blago raztopino namenskega čistilnega sredstva. Med delom se po zaključni fazi očisti delovne površine, opremo, naprave in pribor. Po končanem delu se pospravijo vse delovne površine ter se z namenskimi krpami očistijo delovne površine, stene in tla. Za čiščenje se uporablja topla voda in blaga raztopina namenskega čistilnega sredstva.

Vsi prostori na lokaciji bioplinarne so zaprtega tipa, da se preprečuje vstop pticam, glodalcem in insektom. Prezračevalne rešetke v proizvodnji so opremljene z mrežo, ki preprečuje vstop pticam in insektom. V prostorih znotraj naprave se redno izvaja deratizacija in dezinfekcija. Tehnološke enote so opremljene z varnostnimi napravami, ki v primeru nepravilnega delovanja

napravo izklopijo. Vse tehnološke enote so zgrajene in postavljene tako, da so statično stabilne, prenosi med posameznimi enotami so izvedeni preko cevodovodov s pomočjo črpalk. Vse črpalke so avtomatsko krmiljene. Vsa pomožna sredstva z nevarnimi lastnostmi, ki se skladiščijo na lokaciji obravnavane naprave, se skladišči nad lovilnimi posodami in v zaprtih objektih, brez neposrednih iztokov v okolje. Pomožni materiali se v fermentorja 1 in 2 (N10 in N11) dozirajo direktni iz embalažne enote (IBC kontejnerji) preko črpalke, tako, da ni prelivanja ali prepakiranja v manjše embalažne enote. Polnjenje delovnih strojev z gorivom se izvaja na bencinskih črpalkah izven lokacije obravnavane naprave. Zamenjava mazalnega olja za kogeneracijsko enoto (N18) se izvaja 3 - 4 krat letno. Sveže olje se pripelje, ko se ga potrebuje in takoj zamenja, iztrošeno olje pa takoj po zamenjavi odpelje dobavitelj. Na bioplinarni je vzpostavljena analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk (HACCP sistem), ki omogoča prepoznavanje, oceno, ukrepanje in nadzor nad morebitno prisotnimi škodljivimi stanji v živilih ali stanjih, ki lahko ogrožajo zdravje človeka. Glavni namen HACCP sistema je preprečevanje vnosa škodljivih mikroorganizmov v digestatu po anaerobni predelavi na kmetijske površine. Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja je vključena v sistem ravnanja z odpadki po standardu SIST EN ISO 14001 in v sistem vodenja kakovosti po standardu SIST EN ISO 9001.

K emisijam snovi v zrak v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja prispevajo emisije iz:

- kogeneracije (N18) na izpustu Z1, določenim z Gauss - Krügerjevima koordinatama $Y = 515866$ in $X = 50353$,
- skladiščnega rezervoarja (N5), enote za pasterizacijo (N12) in začasnega rezervoarja (N9) na izpustu Z2, določenim z Gauss - Krügerjevima koordinatama $Y = 515860$ in $X = 50356$.

Zaradi obratovanja naprave se lahko pojavijo razpršene emisije zaradi manipulacije s surovinami in manipulacije s končnim digestatom in odvozom digestata.

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne nastajajo industrijske odpadne vode, nastajajo pa komunalne odpadne vode. Komunalne odpadne vode se odvajajo v zaprto, nepretočno, dvoprekatno greznico (N21) prostornine 5 m^3 . Komunalne odpadne vode iz greznice (N21) po potrebi odpelje komunalno podjetje na komunalno čistilno napravo Črnomelj. V povprečju se letno iz greznice (N21) izčrpa cca. 160 m^3 komunalne odpadne vode. Na lokaciji naprave je zaposlenih pet oseb. Odpadne vode, ki nastanejo zaradi čiščenja notranjih površin hale in postrojenja, se zbirajo v zbirnem jašku (N22), ki je betonske izvedbe in prostornine $1,2 \text{ m}^3$. Iz zbirnega jaška (N22) se odpadne vode prečrpajo v začasni rezervoar (N9), od koder se preko črpalne postaje (N23) prečrpajo v fermentor 1 (N10). Sredstva, ki se uporabljajo za dezinfekcijo vozil so biorazgradljiva in nimajo vpliva na proces anaerobne razgradnje. Odpadne vode, ki nastanejo zaradi čiščenja tehnoloških odpadnih plinov iz pasterizacije (N12), skladiščnega rezervoarja (N5) in začasnega rezervoarja (N9) se šaržno izpustijo iz pralnika plinov (N25) v začasni rezervoar (N9), od tam pa se prečrpajo v fermentor 1 (N10). Odpadne vode iz kondenzacijskega jaška (N17) se prečrpajo s pomočjo potopne črpalke v začasni rezervoar (N9) in nato v fermentor 1 (N10). Padavinske vode s streh ponikajo. Padavinske vode z utrjenih površin so preko lovilnika olj, ki deluje v skladu s standardom SIST EN 858, speljane v ponikanje. Utrjene površine niso nikoli kontaminirane z odpadki, ker se vsa manipulacija z odpadki odvija v notranjosti proizvodne hale.

Glavni vir hrupa naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja je kogeneracijska enota. Manjša vira hrupa sta tehnološki proces (obdelava odpadkov) ter notranji in zunanji transport.

Na območju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja deluje nizkofrekvenčni vir elektromagnetnega sevanja, in sicer transformatorska postaja (N19) moči 2.000 kVA in napetosti $20 \text{ kV}/400 \text{ V}$ z elektroenergetskimi povezavami, katerih nazivna napetost je manjša od 110 kV .

Upravljaec ima na območju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja za razsvetljavo proizvodnega objekta nameščenih 19 svetilk s skupno vsoto električne moči 2858 W. Vsota zazidane površine stavb proizvodnega objekta in osvetljenih nepokritih zazidanih površin gradbenih inženirskih objektov, ki so namenjeni proizvodnemu procesu na območju proizvodnega objekta znaša 860 m².

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja se izvaja predelava odpadkov iz Preglednice 5 iz točke 5.2.1 izreka tega dovoljenja. Predelava odpadkov poteka po postopku R3 - recikliranje/pridobivanje organskih snovi, ki se ne uporabljajo kot topila (vključno s kompostiranjem ali drugimi procesi biološkega preoblikovanja) in R1 - uporaba predvsem kot gorivo ali drugače za pridobivanje energije. Predvidena količina trdnega dela digestata po separaciji je cca. 3.000 ton na leto, predvidena količina tekočega dela digestata po separaciji je cca. 25.000 ton na leto. Tekoči del digestata se bo vračal nazaj v proces, trdni del digestata se bo ob ustrezni kakovosti oddajal v promet kot gnojilo za polja. Uporaba digestata 1. kakovostnega razreda se izvaja v skladu s 25. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) ter mu preneha status odpadka in postane proizvod, ker je proizveden iz biološko razgradljivih odpadkov iz Tabele 1 Priloge 1 te uredbe. Če bo nastali digestat uvrščen v 2. kakovostni razred, se bo z njim ravnalo v skladu z določbami 26. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). V primeru, da se izkaže, da digestat ne ustreza merilom za uvrstitev v 1. ali 2. kakovostni razred, se bo z digestatom ravnalo kot z odpadkom skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja zaradi same dejavnosti nastajajo predvsem odpadki: odpadna mazalna olja 13 02 05*, mešani komunalni odpadki 20 03 01, papir in karton 20 01 01 (ločeno zbrane frakcije), plastika 20 01 39 (ločeno zbrane frakcije), plastika in gume 19 12 04, kovine 20 01 40, železne kovine 19 12 02, pregnito blato iz anaerobne obdelave živalskih in rastlinskih odpadkov (trdi del digestata) 19 06 06, lužnica iz anaerobne predelave živalskih in rastlinskih odpadkov (tekoči del digestata) 19 06 05 in odpadna živalska tkiva (kosti) 02 02 02. Letno jih nastane več kot 150 kg, zato je upravljaec naprave zavezan k izdelavi Načrta gospodarjenja z odpadki.

5. Pravna podlaga za določitev zahtev v zvezi z emisijami, dopustih vrednosti emisij, obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa in poročanja ter razlogi za odločitev

Na podlagi 9. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) se dopustne vrednosti emisij, tj. mejne vrednosti emisij v vode, zrak in/ali tla, porabe naravnih virov in/ali energije ali drug ustrezen parameter, naveden v okoljevarstvenem dovoljenju, ki med obratovanjem naprave ne sme biti presežen, določijo za snovi iz Priloge 2, ki je sestavni del navedene uredbe, razen v primeru, če nastanek teh snovi pri delovanju naprave ni mogoč. Ne glede na to se v dovoljenju lahko določijo dopustne vrednosti emisij tudi za snovi, ki niso navedene v prilogi 2, če pomembno prispevajo k obremenjevanju okolja iz naprave glede na njegovo kakovost in predpisane standarde kakovosti okolja. Dopustne vrednosti emisij morajo biti strožje od vrednosti, dosegljivih z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik ali predpisanih mejnih vrednosti, če je to potrebno zaradi doseganja predpisanih standardov kakovosti okolja. Poleg dopustnih vrednosti emisije se v dovoljenju določijo tudi obratovalni pogoji, potrebni za zagotavljanje visoke stopnje varstva okolja kot celote, ki temeljijo na uporabi najboljših razpoložljivih tehnik.

Naslovni organ je za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja določil zahteve glede emisije snovi v zrak v točki 2 izreka tega dovoljenja na podlagi 17. člena ZVO-1 in 5., 7., 8. in 19. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Zahteve v zvezi s preprečevanjem emisije snovi v zrak iz točk 2.1.1, 2.1.2 in 2.1.3 izreka tega dovoljenja so bile določene skladno s 33. in 34. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Naslovni organ je v točki 2.1.4 izreka tega dovoljenja določil gorivo v nepremičnem motorju z notranjim zgorevanjem (N18) skladno s 4. točko drugega odstavka 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Naslovni organ je v točki 2.1.5 izreka tega dovoljenja določil zahteve v zvezi z obratovanjem bakle skladno s točko 8.1.a.2 Priloge 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Naslovni organ je v točki 2.1.6 izreka tega dovoljenja določil zahteve glede zajemanja in izpuščanja odpadnih plinov na podlagi 31. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Naslovni organ je v točki 2.1.7 izreka tega dovoljenja določil zahteve za preprečevanje čezmerne obremenitve okolja zaradi preseganja dopustnih vrednosti skladno s 5. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Pogoji v zvezi z obratovanjem naprav za zmanjševanje emisije snovi v zrak na izpustih Z1 in Z2, iz točk 2.1.8, 2.1.9 in 2.1.10 izreka tega dovoljenja, so bili določeni skladno s 33., 42. in 43. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak na izpustu Z1, iz vira emisije Kogeneracija, navedene v točki 2.2.1 izreka tega dovoljenja so bile določene skladno s 5. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 38/10).

Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak na izpustu Z2, iz vira Skladiščenje in obdelava odpadkov, navedene v točki 2.2.2 izreka tega dovoljenja so bile določene skladno s točko 8.6 Priloge 10 in 23. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13) ter tretjim odstavkom 12. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13).

Največja masna pretoka celotnega prahu in dušikovih oksidov iz naprave iz točk 2.2.3 in 2.2.4 izreka tega dovoljenja sta bila določena na podlagi 7., 11. člena in Priloge 5 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Upravljaec mora skladno s prvim odstavkom 37. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13) zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak kot občasne meritve, zato je bilo odločeno tako, kot izhaja iz točke 2.3.1 izreka tega dovoljenja.

Nabor snovi in parametrov stanja odpadnih plinov v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, iz točke 2.3.2 izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil na podlagi 8. točke drugega odstavka 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Zahteve v zvezi z upoštevanjem računске vrednosti kisika so bile določene v točki 2.3.3 izreka tega dovoljenja, in sicer skladno s 5. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 38/10) in tretjim odstavkom 32. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13).

Naslovni organ je skladno s prvim odstavkom 39. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13) določil pogostost izvajanja občasnih meritev, kot izhaja iz točke 2.3.4 izreka tega dovoljenja.

V 24. členu Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08) je navedeno, da mora imeti oseba, ki izvaja obratovalni monitoring emisije snovi v zrak pooblastilo ministrstva, pristojnega za okolje. Glede na navedeno je bilo treba odločiti tako, kot izhaja iz točke 2.3.5 izreka tega dovoljenja.

Zahteve v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz točk 2.3.6 in 2.3.7 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil na podlagi 11., 12. in 18. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Zahteve v zvezi z ocenjevanjem razpršene emisije snovi v zrak, iz točke 2.3.8 izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil skladno z 31. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13) ter 6. in 11. členom Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Skladno s 15. členom Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08) in tretjim odstavkom 31. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13) mora upravljaec na izpustu urediti stalno merilno mesto, ki je v skladu s standardom iz pravilnika. Glede na navedeno je bilo treba odločiti tako, kot izhaja iz točke 2.3.9 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je zahteve v zvezi s pričetkom izvajanja prvih in občasnih meritev na izpustu Z2 v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak določil v skladu s prvim odstavkom 37. člena, prvim odstavkom 38. člena ter šestim odstavkom 39. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13), oziroma tako, kot izhaja iz točk 2.3.10 in 2.3.11 izreka tega dovoljenja.

Obveznosti v zvezi s poročanjem o opravljenih meritvah emisije snovi v zrak, ki so določene v točkah 2.3.12, 2.3.13, 2.3.14 in 2.3.15 izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil v skladu s petim odstavkom 37. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13) ter skladno z 20. in 21. členom Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Naslovni organ je za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja določil zahteve v zvezi s komunalnimi odpadnimi vodami v skladu s 16. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12 in 64/14), kot izhaja iz točke 3.1.2 izreka tega dovoljenja.

Obratovanje in vzdrževanje lovilnika olj za padavinske odpadne vode iz točke 3.1.3 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil v skladu s 23. točko 4. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12 in 64/14).

Naslovni organ je zahteve v zvezi z vodenjem obratovalnega dnevnika in določitvijo osebe iz točk 3.1.4 in 3.1.5 izreka tega dovoljenja v skladu z 34. in 35. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12 in 64/14).

Zahteve v zvezi z ravnanjem z muljem iz lovilnika olj iz točke 3.1.6 izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil v skladu s 19. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12 in 64/14).

Naslovni organ je v točki 4.1.1 izreka tega dovoljenja določil upravljavcu zahteve za obratovanje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja na podlagi 7., 8., 9. in prvega odstavka 11. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10).

Naslovni organ je v točki 4.1.2 izreka tega dovoljenja določil upravljavcu ukrepe varstva pred hrupom na podlagi četrtega odstavka 10. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10).

Dopustne vrednosti kazalcev hrupa za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil v točki 4.2. izreka tega dovoljenja na podlagi 5. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10), in sicer Preglednic 4 in 5 Priloge 1 te Uredbe ter 4. člena Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Naslovni organ je na podlagi vloge ter dopolnitvi vloge in v točki 4 obrazložitve navedenega poročila o meritvah hrupa v okolju ugotovil, da je raven hrupa na vsakem od izbranih mest ocenjevanja hrupa najmanj 6 dBA nižja od vseh mejnih ravni hrupa, ki so za vir hrupa glede na IV. območje varstva pred hrupom, določene v predpisu, ki ureja mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju. Zaradi navedenega in skladno s tretjim odstavkom 4. člena Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08) upravljavcu za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja ni treba zagotavljati obratovalnega monitoringa hrupa, zato je naslovni organ v točki 4.3.1 izreka tega dovoljenja odločil, da se upravljavcu dovoli opustitev izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja.

Za primer spremembe obratovanja ali rekonstrukcije naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja je naslovni organ v točki 4.3.2 izreka tega dovoljenja določil upravljavcu zahteve v zvezi z zagotavljanjem in obsegom izvajanja prvega ocenjevanja hrupa na podlagi prvega odstavka 13. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10) ter 6. člena Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Naslovni organ je v točki 4.3.3 izreka tega dovoljenja določil upravljavcu zahtevo za posredovanje poročila o ocenjevanju hrupa Agenciji Republike Slovenije za okolje na podlagi 13. člena Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

V skladu s 17. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS 70/96 in 41/04) za nizkofrekvenčne vire sevanja na II. območju ter za nizkofrekvenčne vire sevanja na I. območju, katerih nazivna napetost je manjša od 110 kV, ni treba zagotavljati obratovalnega monitoringa.

Naslovni organ je v okviru točk 5.1.1, 5.1.2 in 5.1.3 izreka tega dovoljenja določil zahteve za ustrezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti, na podlagi 10., 18., 21. 22., 23. in 24. člena Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/11).

Naslovni organ je v točkah 5.2.1 in 5.2.2 izreka tega dovoljenja na podlagi podatkov iz vloge upravljavca in 39. člena Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/11) določil nenevarne odpadke, ki se jih dovoli predelovati v napravi, njihovo skupno količino in postopke predelave.

Naslovni organ je zahteve v zvezi skladiščenjem in načinom preverjanja ustreznosti biološko razgradljivih odpadkov določil na podlagi šestega odstavka 4. člena in 10. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), kot izhaja iz točk 5.2.3 in 5.2.4 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je zahtevo v zvezi uskladitvijo obratovanja naprave, glede kontinuiranega merjenja meteoroloških parametrov med anaerobno razgradnjo, v skladu z 36. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), kot izhaja iz točke 5.2.5 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je zahteve v zvezi z kontinuiranim merjenjem temperature in izračunavanjem hidravličnega zadrževalnega časa ter zahteve glede higienizacije določil v skladu z 12. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), kot izhaja iz točk 5.2.6 in 5.2.7 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je zahteve za nadzor kakovosti digestata ter parametre in enote za nadzor kakovosti digestata določil v skladu z 13. členom in 3. točko Priloge 3 Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), kot izhaja iz točke 5.2.8 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je v točki 5.2.9 izreka tega dovoljenja opredelil uporabo digestata glede na njegov kakovostni razred v skladu z 15., 20., 25. in 26. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13). Uporabnik lahko uporablja digestat 1. kakovostnega razreda kot proizvod v skladu z 15. členom te uredbe. Uporabnik lahko uporablja digestat 1. in 2. kakovostnega razreda, ki ni proizvod, vendar šele po pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja za vnos v ali na tla v skladu z 20., 25. in 26. členom te uredbe. Uporabnik lahko uporablja tudi digestat, ki ga ni mogoče uvrstiti v 1. ali 2. kakovostni

razred, na način, da z njim ravna v skladu z predpisom, ki ureja odpadke.

Naslovni organ je zahteve v zvezi s tehničnimi ukrepi za preprečevanje onesnaževanja z lahкими materiali, ki jih odnaša veter, preprečevanje obremenjevanja s hrupom, neprijetnimi vonjavami in delci, ukrepe za preprečevanje raznašanja blata, ukrepe za preprečevanje dostopa škodljivcev na območje bioplinarne in zahteve za postopke čiščenja in razkuževanja bioplinarne v skladu z 9. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13), kot izhaja iz točk 5.2.10, 5.2.11 in 5.2.12 izreka tega okoljevarstvenega dovoljenja.

Naslovni organ je zahteve v zvezi z ravnanjem s preostanki odpadkov, ki nastanejo pri predelavi odpadkov v skladu z 9. in 21. členom Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/11), kot izhaja iz točke 5.2.13 izreka tega dovoljenja.

Obveznost poročanja iz točke 5.3.1 izreka tega dovoljenja je za odpadke, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti določena na podlagi 29. člena Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/11). Obveznost poročanja iz točke 5.3.2 izreka tega dovoljenja o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov je določena na podlagi 42. člena Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 103/11).

Naslovni organ je v točki 6 izreka tega dovoljenja določil tudi zahteve, ki se nanašajo na ukrepe za čim večjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer ter ukrepe po prenehanju obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja v skladu s 4. točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) v povezavi s 25. in 26. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13) in 15. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B in 46/14).

Naslovni organ je skladno s 3. točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) v točki 7.1 izreka tega dovoljenja določil tudi zahteve, ki se nanašajo na redno spremljanje rabe energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov ter nastajanja odpadkov v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je v točki 7.2 izreka tega dovoljenja skladno z določili 3. člena Uredbe o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi Direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Uradni list RS, št. 77/06) določil zahteve v zvezi s poročanjem v Evropski register izpustov in prenosov onesnaževal.

Naslovni organ je zahteve glede izvajanja ukrepov, s katerimi se zagotovi skladnost naprave in zahteve glede zaustavitvijo naprave ali njenega dela, če zaradi kršitve pogojev grozi neposredna nevarnost za zdravje ljudi ali povzročitev znatnega škodljivega vpliva na okolje na podlagi določil 6. in 7. točke drugega odstavka 74. člena ZVO-1, kot izhaja iz točk 7.3 in 7.4 izreka tega okoljevarstvenega dovoljenja.

Skladno s prvim odstavkom 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12), mora upravljavec v primeru spremembe upravljavca, najkasneje v 15 dneh obvestiti naslovni organ o novem upravljavcu, kot izhaja iz točke 8.1 izreka tega dovoljenja.

Vsako nameravano spremembo v obratovanju naprav, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprav, ki lahko vpliva na okolje, mora upravljavec skladno s 77. členom ZVO-1 pisno prijaviti naslovnemu organu, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki, kot izhaja iz točke 8.2 izreka tega dovoljenja.

Upravljavec mora naslovni organ na podlagi 81. člena ZVO-1 pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki, kot izhaja iz točke 8.3 izreka tega dovoljenja.

Okoljevarstveno dovoljenje se skladno s tretjim odstavkom 69. člena ZVO-1 izdaja za obdobje desetih let, kot je določeno v točki 9.1 izreka tega dovoljenja.

Z dnem pravnomočnosti tega dovoljenja prenehajo veljati okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave za predelavo odpadkov št. 35472-7/2007-18 z dne 03. 10. 2007, odločba o spremembi veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja za napravo za predelavo odpadkov št. 35472-166/2012-2 z dne 18. 12. 2012 in odločba o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave za predelavo odpadkov glede upravljavca št. 35457-32/2013-2 z dne 10. 05. 2013 ter okoljevarstveno dovoljenje glede emisij v zrak št. 35430-12/2007-5 z dne 24. 01. 2007, sklep o popravi pomote št. 35430-24/2012-1 z dne 08. 11. 2012, odločba o spremembi veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja glede emisij v zrak št. 35431-8/2012-3 z dne 28. 12. 2012 in odločba o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja glede emisij snovi v zrak zaradi spremembe upravljavca št. 35431-3/2013-2 z dne 09. 05. 2013, kot je določeno v točki 9.2 izreka tega dovoljenja.

Časi veljavnosti zahtev v zvezi z emisijami snovi v zrak in obveznostmi v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa o emisiji snovi v zrak, ki se nanašajo na tehnološke enote iz točke 1.b) izreka tega dovoljenja, so določeni v točkah 9.3, 9.4 in 9.5 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je izvedel presojo skladnosti obravnavanih naprav z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami v skladu z 10. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) in pri tem upošteval merila, ki so določena v Prilogi 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12), pri čemer so bili osnova za presojo uporabe najboljših razpoložljivih tehnik za obratovanje obravnavane naprave naslednji referenčni dokumenti: Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah za klavnice in industrijo stranskih živalskih proizvodov (Reference Documents on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries, SA, izdan maj/2005), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah za ravnanje z odpadki (Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatment Industries, WT, izdan avg/2006), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah o osnovnih pravilih monitoringa (Reference Document on the General Principles of Monitoring, MON, izdan jul/2003), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah za učinkovito rabo energije (Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, ENE, izdan feb/2009).

Skladno z drugim odstavkom 10. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12) mora upravljavec pri načrtovanju ali večji spremembi naprav izbrati tehniko za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi, ki je enakovredna najboljši razpoložljivi tehniki in ki zagotavlja, da dopustne vrednosti ne bodo presežene.

Naslovni organ je na podlagi podatkov v vlogi in na podlagi primerljivih razpoložljivih tehnik ugotovil, da upravljavec z obratovanjem naprav iz točke 1 izreka tega dovoljenja lahko dosega enakovredne okoljske vplive, izražene z emisijskimi vrednostmi, s porabo naravnih virov in energije ali z drugimi ustreznimi parametri, kot se dosegajo z uporabo najboljših dosegljivih tehnik, navedenih v referenčnih dokumentih, ki so citirani v točki 5 obrazložitve tega dovoljenja. Naslovni organ je na podlagi v točki 4 obrazložitve tega dovoljenja ugotovljenega dejanskega stanja in dokazov na katere je oprto, ugotovil, da upravljavec zagotavlja: preprečevanje onesnaževanja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, učinkovito rabo energije, preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic.

Navedeno pomeni, da so pogoji za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja izpolnjeni, zato je naslovni organ upravljavcu na podlagi prvega odstavka 72. člena ZVO-1 izdal okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave za proizvodnjo bioplina, s proizvodno zmogljivostjo predelave 77 ton vhodnih substratov na dan na lokaciji z naslovom Lokve 120, 8340 Črnomelj. Hkrati je bilo treba stranki določiti pogoje v smislu izpolnjevanja določil zakonodaje varstva okolja. V dovoljenju so skladno z 8. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07, 122/07 in 68/12), ki določa podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja, in na podlagi pravnih podlag, ki so navedene v točki 5 obrazložitve tega dovoljenja, določene zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak in dopustne vrednosti emisij snovi v zrak, zahteve v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode, zahteve v zvezi z emisijami hrupa in dopustne vrednosti kazalcev hrupa ter zahteve za ravnanje z odpadki, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti in za predelavo odpadkov. Z dovoljenjem je določena tudi obveznost upravljavca z zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak in obveznost poročanja za odpadke, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti in za predelavo odpadkov. Naslovni organ je določil tudi zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave ter ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote in obvladovanje nenormalnih razmer. Prav tako so v okoljevarstvenem dovoljenju določeni posebni pogoji, ki se nanašajo na spremljanje porabe energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij snovi v zrak in vodo ter nastanek odpadkov in na dolžnost poročanja o izpustih in prenosih onesnaževal, izvajanje ukrepov, s katerimi se zagotovi skladnost naprave in zaustavitvijo naprave ali njenega dela, če zaradi kršitve pogojev grozi neposredna nevarnost za zdravje ljudi ali povzročitev znatnega škodljivega vpliva na okolje.

6. Stroški postopka

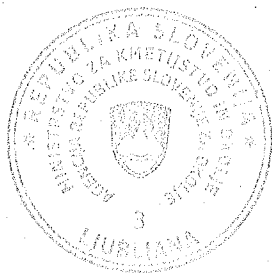
Skladno s prvim odstavkom 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju ZUP) gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka (ogläse, strokovno pomoč, itd.), v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom ZUP je bilo treba odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke 10.1 izreka tega dovoljenja.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1102 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,12 EUR. Upravno takso se plača v gotovini oziroma z elektronskim denarjem ali drugim veljavnim plačilnim instrumentom in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na področju javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 23345-7111002-35407014.

Postopek vodila:

dr. Tanja Kurbus
višja svetovalka III

mag. Inga Turk
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti:

- stranki: Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana – osebno,
- stranskemu udeležencu: Lovska zveza Slovenije, Župančičeva ulica 9, 1001 Ljubljana – osebno.

Poslati po četrtem odstavku 72. člena ZVO-1 (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12 in 92/13):

- Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj – po elektronski pošti (obcina.crnomej@siol.net),
- Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo in okolje, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (irsko.mko@gov.si).

Poslati po tretjem odstavku 6. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13):

- Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.uvhvvr@gov.si).

